

İÇİNDƏKİLƏR

✂ Universitet xəbərləri	3
✂ Gənclik	14
✂ Təhsil	18
✂ Xəzər Universitetinin rektoru: “Nazirlər Kabinetinin bizə acığı tutmuşdu” (<i>Rufanə Günəş, Elmin Nuri</i>)	20
✂ Elm	26
✂ NDU xəbərləri	28
✂ Mədəniyyət	29
✂ <i>Gözəl Ağayeva</i> . Kəssə hər kim tökülən qan izini...	32
✂ <i>Aygün Qəşəmov</i> . “Arxeoloq olmağın üstünlüyü ondadır ki, qeyri - adi hiss və düşüncələrlə yaşayırsan”	34
✂ İKT	37
✂ Dünya	38
✂ Türk dünyası	40
✂ İslam dünyada	42
✂ <i>Henrix Böll</i> . Leonqrinin ölümü	48
✂ <i>Leyla Mustafayeva</i> . Dinin fəlsəfəsi	54
✂ Sosial	56
✂ <i>Abdulla Suvar</i> . “Azərbaycan - qayalarda bitən bir çiçək...”	58
✂ Maraqlı	61
✂ Təbabət	62
✂ Mozaika	65
✂ İdman	68

1995-ci ilin
yanvarından çıxır

Təsisçi:
Xəzər Universiteti

Baş redaktor:
Hamlet İsaخانlı

Baş redaktor müavini:
Əlirza Balayev

Redaksiya heyəti:
Camal Mustafayev
Cəmil Həsənli
Nizami Cəfərov
Knyaz Aslan
Əfqan Abdullayev

Rəssam:
Mir Rafiq Əbdülrəhimov

Kompüter tərtibatçısı:
Nigar Aydamirova

Foto:
Media Mərkəzi

Ünvan:
Bakı, Məhsəti küç.11,
("Neftçilər" metrosunun yanını)
Tel.: (+99412) 323 93 13
(+99412) 421 10 93 (209)
GSM: (+99450)321 31 69
Faks: (+99412) 493 93 79
E-mail: xazarxabar@khazar.org
Şəhadətnamə: 376
İndeks: 67178
Tiraj: 3000

İCTİMAİ TV-NİN “AÇIQ DƏRS” VERİLİŞİNDƏ

Oktyabrın 22-də Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsxanlı İctimai TV-nin “Açıq Dərs” verilişinin qonağı oldu. Verilişdə yeni təhsil strategiyası ilə bağlı görülən işlər, qarşıda duran məsələlər müzakirə olundu. Müzakirədə H.İsxanlı fəal iştirak etdi, universitetin təhsil məsələləri haqqında danışdı, problemlər göstərdi.

MODERN.AZ XƏBƏR PORTALINA MÜSAHİBƏ

Oktyabrın 24-də modern.az xəbər portalında Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsxanlının “Xəzər Universitetinin rektoru: “Nazirlər Kabinetinin bizə acığı tutmuşdu” sərlövhəli müsahibəsi dərc olunmuşdur. Müsahibədə H. İsxanlı öz həyatı ilə yanaşı, Xəzər Universitetinin yaranması və fəaliyyəti ilə bağlı məsələlərdən bəhs etmişdir. Müsahibə ilə bu linkdə tanış ola bilərsiniz: <http://modern.az/articles/66030/1/>

MODERN AZ

“AYDIN YOL” QƏZETİNDƏ HAMLET İSAXANLININ POETİK TƏRCÜMƏYƏ AİD ƏSƏRİNDƏN BİR HİSSƏ ÇAP OLUNMUŞDUR

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında Tərcümə Mərkəzinin həftəlik mətbu orqanı olan “Aydın yol” qəzetinin 24 oktyabr 2014-ci il tarixli 01-ci nömrəsində “Tərcümə sənəti” rubrikasında Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsxanlının “Poetik tərcümə. Məhdud çərcivə içində xoş ahəng və gözəllik axtarışı” adlı məqaləsindən “Maarifin poçt atları” hissəsi çap olunmuşdur (“Aydın yol”, səh. 19).

DAVAMLI TƏHSİL TEMPUS LAYİHƏSİNİN NÖVBƏTİ TƏLİMİNDƏ

Oktyabrın 20-24-də Gürcüstanın paytaxtı Tiflisdə Davamlı Təhsil Tempus Layihəsinin növbəti təlimi keçirilmişdir. Tədbirdə Xəzər Universiteti, Qafqaz Universiteti, Gürcüstandan və Ermənistandan olan universitetlər və Avropadan olan partnyor universitetlər iştirak etmiş, universitetlərin davamlı təhsil mərkəzlərinin strategiyası haqqında geniş və ətraflı müzakirə aparılmışdır.

Təlimdə Xəzər Universitetini İnformasiya sistemlərinin proqram təminatçısı və meneceri Rəşad Xəlilov təmsil etmişdir.

It has been publishing
since January 1995

Founder:
Khazar University

Editor-in-chief:
Hamlet İsxanlı

Associate-editor:
Alirza Balayev

Editorial member:
Jamal Mustafayev
Jamil Hasanli
Nizami Jafarov
Knyaz Aslan
Afqan Abdullayev

Design by:
Mir Rafiq Abdulrahimov

Computer graphics:
Nigar Aydemirova

Photo:
Media Centre

Address:
11 Mahsati str., Baku
(near the “Neftçilər” metro)
Tel.: (+99412) 323 93 13
(+99412) 421 10 93 (209)
GSM: (+99450)321 31 69
Fax: (+99412) 493 93 79
E-mail: xazarxabar@khazar.org
Certificate: 376
Index: 67178
Copies: 3000

ƏMƏKDAŞLARIMIZ BEYNƏLXALQ SİMPOZİUMDA

Oktyabrın 22-24-də AMEA Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu və Qafqaz Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə Əlibəy Hüseynzadənin 150 və akademik Məmmədəğa Şirəliyevin 105 illik yubileyinə şərəfinə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu və Qafqaz Universitetinin birgə təşkil etdiyi I "Saləflər və Xələflər" Beynəlxalq Simpoziumunda "Məhəmməd Füzuli və Azərbaycan dialektləri" məruzəsi ilə iştirak etmişdir.

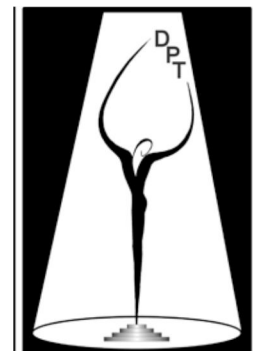
Fəlsəfə doktorları – Cahid Kazımov "Dil siyasəti və dil situasiyası sosiolinqvistikanın predmeti kimi", Sevinc Ağayeva "Məhəmməd Füzuli və Azərbaycan dialektləri" mövzularında məruzə ilə çıxış etmişlər.

Əməkdaşlarımıza iştirakçı sertifikatı təqdim olunmuşdur.

TƏLƏBƏLƏR AZƏRBAYCAN DÖVLƏT PANTOMİM TEATRINDA

Oktyabrın 26-da Xəzər Universitetinin Təhsil fakültəsinin tarix ixtisası üzrə təhsil alan tələbələri Azərbaycan Dövlət Pantomim Teatrında oldular. Onlar dünya şöhrətli qırğız yazıçısı Çingiz Aytmatovun "Gün var əsrə bərabər" əsərinin motivləri əsasında hazırlanmış "Manqurt" tamaşasına baxdılar.

Uzun illər teatrın repertuarında olan bu tamaşa yeni mövsümdə yeni üslubda təqdim olundu. Tamaşanı xüsusi diqqət və maraqla izləyən tələbələr manqurtun nə demək olduğunu daha aydın dərk etdilər, tamaşa onlarda dərin təəssürat oyatdı.

MÜƏLLİMİMİZİN MƏQALƏSİ XARİCİ JURNALDA DƏRC EDİLMİŞDİR

Xəzər Universitetinin Siyasi elm və beynəlxalq münasibətlər departamentinin müəllimi, dosent Rəşad Hüseynovun "Qafqaz və qloballaşma jurnalı"nın (The Caucasus and Globalization journal) 2014-cü il 8-ci cildinin 1-2-ci sayında "Azərbaycandakı İslam institutlarının tarixi və inkişafı" adlı məqaləsi çap olunub.

HAMLET İSAXANLININ MƏQALƏSİ TÜRK VƏ İNGİLİS DİLLƏRİNDƏ "İRS" JURNALINDA ÇAP OLUNMUŞDUR

"İRS" jurnalı ingilis dili versiyasının 2014-ci ilin payız 3(18) nömrəsində və türk dili versiyasının 2014-ci ilin yaz 2 (10) nömrəsində "Tarixi şəxsiyyətlər" rubrikasında Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsaxanlının Məhəmməd Əmin Rəsulzadə haqqında "Political leaders and the public-political ideals of Mammad Amin Rasulzadeh" ("İRS" jurnalı, səh.34-39) və "Siyasi liderlər və Mehmet Emin Resulzadənin sosial və siyasi idealləri" ("İRS" jurnalı, səh. 20-25) adlı məqalələri çap olunmuşdur.

BAKIDA GƏNCLƏR SİYASƏTİ ÜZRƏ BİRİNCİ QLOBAL FORUM KEÇİRİLDİ

Oktyabrın 28-30-da Bakıda Gənclər siyasəti üzrə birinci Qlobal Forum keçirildi. Forumda 80-dən çox ölkədən 700-dən artıq nümayəndə iştirak edirdi. BMT-nin baş katibi Pan Gi Munun təşəbbüsü ilə keçirilən Forumun məqsədi gənclər siyasəti üzrə yeni istiqamətlərin, 2015-ci ildə görülməli işlərin müəyyənləşdirilməsi, gənclər siyasəti üzrə müxtəlif ölkələrlə təcrübə mübadiləsinin aparılması və bu sahədə əhəmiyyətli mövzuların müzakirə olunması idi.

Tədbirin açılışında BMT-nin Baş katibinin gənclər siyasəti üzrə elçisi Əhməd Əlhəndavi gənclər siyasətinin inkişafı ilə bağlı keçirilən bu tədbirdə nazirlərin, ekspertlərin, lider gənclərin iştirak etdiyini və bunun mövzunun müzakirəsində aparıcı rol oynayacağını bildirdi.

Azərbaycan Prezidenti Administrasiyasının ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdiri Əli Həsənov dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin Forum iştirakçılarına təbrik məktubunu oxudu.

Azərbaycanın gənclər və idman naziri Azad Rəhimov qeyd etdi ki, gənclər siyasəti bir çox ölkələrin dövlət siyasətinin aparıcı istiqamətlərindən biridir. Azərbaycanda gənclərlə bağlı proqramların qəbul edildiyini deyən nazir Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə ölkədə insan kapitalının inkişafına önəm verildiyini vurğuladı. Nazir qeyd etdi ki, əhalisinin 50 faizinin yaşının 29-dan aşağı olduğu Azərbaycan qlobal gənclər siyasətini daim dəstəkləyir.

Forum iştirakçılarının videomüraciətində BMT-nin baş katibi Pan Gi Mun gənclər siyasəti üzrə birinci Qlobal Forumu ev sahibliyi etdiyinə görə Azərbaycan hökumətinə təşəkkürünü bildirdi. "Gənclərin maraqları naminə fəaliyyət üzrə Dünya Proqramının 20 illiyi ərəfəsində bu Forumun keçirilməsi xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Bu, çox vacib məsələdir. Gənclər gələcəyin liderləridir və onların inkişafına xüsusi diqqət yetirmək lazımdır. BMT sizinlə işləməyə hazırdır", - deyən baş katib qeyd etdi.

Oktyabrın 29-da forumun rəsmi açılış mərasimi oldu. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mərasimdə iştirak etdi və nitq söylədi.

Forum sessiyalarda işini davam etdirdi. Oktyabrın 30-da regional sessiyalarda Afrika, Ərəb ölkələri (Qərbi Asiya), Asiya və Sakit Okean, Avropa və Mərkəzi Asiya, Latin Amerikası və Karib hövzəsi ölkələrində gənclər siyasəti, gənclərin inkişafı ilə bağlı görülən işlər müzakirə edilib, təcrübə mübadiləsi aparıldı. Sessiyaların moderatorları müzakirələrlə bağlı hesabat verdilər.

Sonra BMT baş katibinin 2015-ci ildən sonrakı İnkişaf Planı üzrə xüsusi məsləhətçisi Əminə Muhammadın forum iştirakçılarının videomüraciəti nümayiş olundu. Müraciətdə dünya gənclərinin ilk qlobal tədbirinin yüksək səviyyədə təşkilinə görə Azərbaycan hökumətinə minnətdarlıq ifadə olundu, forumun əhəmiyyəti vurğulandı.

Daha sonra forumun "Nəticələr, öhdəliklər və fəaliyyətlər" mövzusunda son sessiyası keçirildi. Avropa Şurası gənclər departamentinin təhsil və təlim bölməsinin rəhbəri Rui Qomesin moderatorluğu ilə keçirilən sessiyada üç gün ərzində forumda aparılan səmərəli müzakirələrdən, səsləndirilən maraqlı ideyalardan danışıldı.

Azərbaycanın gənclər və idman naziri Azad Rəhimov çıxış edərək forumda gənclərlə bağlı bir sıra mühüm məsələlərin müzakirə olunduğunu bildirdi. Nazir müzakirələr zamanı əsas diqqətin gənclər və dövlət, gənclər və cəmiyyət arasında münasibətlərə ayrıldığını söylədi.

A.Rəhimov dedi ki, gələcəyimiz olan gənclərə böyük diqqət göstərmək çox vacibdir. Onların inkişafı üçün ən önəmli məsələlərdən biri də keyfiyyətli təhsildir. Azərbaycan coğrafi baxımdan çox önəmli məkanda yerləşir. Biz gənclərimizin digər ölkələrin gəncləri ilə daim ünsiyyətdə olmalarını və yaxşı təcrübə qazanmalarını istəyirik.

Azərbaycanın dünyada baş verən proseslərə ciddi yanaşdığını vurğulayan A.Rəhimov Prezident İlham Əliyevin göstərişi ilə ölkəmizin "Ebola" virusu ilə mübarizə üçün BMT-nin Qlobal Fonduna bir milyon dollar yardım edəcəyini xatırlatdı.

Küveytin gənclər məsələləri üzrə dövlət naziri Şeyx Salman Sabah Salem əl-Hamud əl-Sabah bildirdi ki, biz forumda əldə etdiyimiz təcrübəni öz ölkəmizdə gənclər siyasətinin inkişafında istifadə edəcəyik. Forum dünya gəncləri üçün böyük əhəmiyyətə malikdir. Küveytli nazir növbəti forumun da bu cür müvəffəqiyyətlə keçiriləcəyinə əminliyini ifadə etdi, bu tədbirin yüksək səviyyədə təşkilinə görə Azərbaycan hökumətinə təşəkkürünü bildirdi.

Sonda forumun Bakı Bəyannaməsi qəbul olundu.

GƏNCLƏR SİYASƏTİ ÜZRƏ BİRİNCİ QLOBAL FORUMUN İŞTİRAKÇILARINA

Hörmətli forum iştirakçıları!

Sizi ölkəmizin paytaxtı Bakı şəhərində salamlayır, mötəbər toplantınızın işə başlaması münasibətilə təbrik edirəm.

Gənclər siyasəti öz müstəqilliyini 23 il əvvəl bərpa etmiş Azərbaycan dövlətinin fəaliyyətində prioritet istiqamətlərdəndir. Bu siyasəti uğurla həyata keçirmək üçün ölkəmizdə əlverişli sosial-iqtisadi və ictimai-siyasi şərait yaradılmışdır. Son illər aparılan ardıcıl islahatlar sayəsində iqtisadiyyatımız sürətli inkişaf yoluna qədəm qoymuş, əhalinin bütün təbəqələri, o cümlədən gənclər arasında yoxsulluğun və işsizliyin səviyyəsi əhəmiyyətli dərəcədə azalmışdır. Təhsil, səhiyyə, mədəniyyət və idmanın maddi-texniki bazası möhkəmlənmiş, cəmiyyətdə davamlı sabitlik bərqərar olmuş, əsrlər boyu xalqımıza xas olan qonaqpərvərlik ənənələri və tolerantlıq mühiti daha dərin kök salmışdır.

Gənc nəslin intellektual, fiziki və mənəvi inkişafının təmin edilməsi, yaradıcı potensialının üzə çıxarılması, ictimai fəallığın artırılması, sosial-məişət və məşğulluq problemlərinin həlli sahəsində kompleks tədbirlərin görülməsi daim diqqət mərkəzindədir. Bu məqsədlə son 10 ildə müvafiq dövlət proqramları təsdiqlənərək icra edilmiş, gənclər təşkilatlarının və ayrı-ayrı gənclərin layihə və təşəbbüslərinə dəstək verən fond yaradılmışdır. Sosial-iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsi və mükəmməl infrastrukturun formalaşdırılması istiqamətində həyata keçirilən layihələr, müxtəlif ölkələr və beynəlxalq təşkilatlarla qurulan ikitərəfli və çoxtərəfli əlaqələr, irimiqyaslı tədbirlərin təşkili sahəsində qazanılmış zəngin təcrübə son illər Azərbaycanın region, qitə və dünya səviyyəli forumlara, konfranslara, zirvə toplantılarına və idman yarışlarına ev sahibliyi etməsinə imkan vermişdir. Əminəm ki, bu gün işə başlayan Gənclər siyasəti üzrə birinci qlobal forum da həmin tədbirlər sırasında layiqli yer tutacaqdır.

Biz ilk forumun Bakı şəhərində keçirilməsi barədə qərarı ölkəmizin gənclərlə iş sahəsindəki təcrübəsinə verilən yüksək qiymət kimi dəyərləndiririk. Hesab edirik ki, bu toplantı qloballaşmanın geniş vüsət aldığı müasir dövrdə gənclər siyasətinin prioritetlərinin dəqiqləşdirilməsi, problemlərin həlli yollarının araşdırılması, iştirakçı ölkələrin dövlət orqanları və qeyri-hökumət təşkilatları arasında təcrübə mübadiləsinin aparılması baxımından əhəmiyyətli olacaq, səmərəli müzakirələrlə yadda qalacaqdır.

Forumun işinə uğurlar, hər birinizə möhkəm cansağlığı arzulayıram.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 28 oktyabr 2014-cü il.

FORUM İŞTİRAKÇILARININ ÇIXIŞLARINDAN

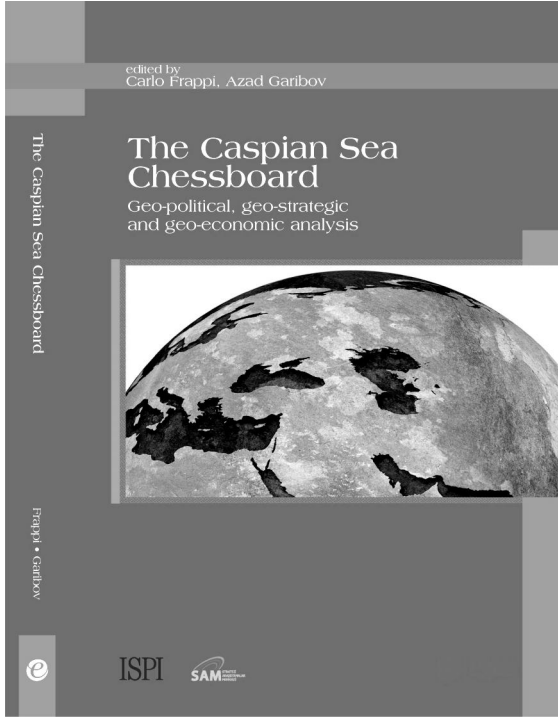
BMT baş katibinin köməkçisi Maqdi Martinez-Soliman: “Gənclərin maraqları naminə fəaliyyət üzrə Dünya Proqramının gənclər siyasətinin hazırlanması ilə bağlı ölkələrə müraciət etmişik. Dünya ölkələrinin dövlət büdcələrində və BMT-nin büdcəsində gənclər siyasətinin maliyyələşdirilməsi məsələsi əks olunmalıdır. Azərbaycan fəal şəkildə gənclər siyasəti proqramlarına qoşulur.

Ölkədə yoxsulluq azalır, sosial sahəyə sərmayələr yatırılır, iş yerləri açılır. Bu, ölkə siyasətinin nəticəsidir. Azərbaycan təbii resurslarından əldə et-

diyi gəlirləri insan kapitalının inkişafına yönəldir”.

Avropa Şurasının demokratiya üzrə baş direktoru Snejana Markoviç: “İlk dəfə keçirilən Forumun böyük əhəmiyyəti oldu. Gənclər siyasəti idarəçiliyin əsasında durur. Bu siyasətə dəstək olmaq, onu maliyyələşdirmək zəruridir. Avropa İttifaqında gənclər siyasətinin həyata keçirilməsindən çox şey öyrənmək olar.

DOKTORANTIMIZIN HƏMMÜƏLLİFİ OLDUĞU KİTAB İTALİYADA ÇAP OLUNMUŞDUR

İtaliyanın Milan şəhərində “Egea” nəşriyyatı tərəfindən “Xəzər dənizi şahmat taxtası: geosiyasi, geostrateji və geoiqtisadi təhlil” adlı kitab nəşr edilmişdir. Kitabın həmmüəllifləri SAM-ın (Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Strateji Araşdırmalar Mərkəzi) əməkdaşı, Xəzər Universitetinin müəllimi və doktorantı Azad Qəribov və İSPİ-nin (İtaliyanın Beynəlxalq Siyasi Araşdırmalar İnstitutu) əməkdaşı Karlo Frappidir. Xəzər regionunda gedən əsas geosiyasi və geoiqtisadi proseslər, Xəzəryanı dövlətlərin regional siyasəti və böyük güclərin regiona dair baxışlarından bəhs edən kitab SAM və İSPİ - nin birgə tədqiqat layihəsinin nəticəsi kimi nəşr edilmişdir. Kitabın yazılmasında hər iki mərkəzin tədqiqatçıları ilə yanaşı Xəzəryanı ölkələri təmsil edən tanınmış ekspertlər də iştirak etmişlər. Kitaba SAM-ın direktoru Fərhad Məmmədov və İSPİ-nin direktoru və vitse-prezidenti Paolo Maqri tərəfindən ön söz yazılmışdır.

İndiyədək bu istiqamətdə aparılmış ən ətraflı dolğun tədqiqat işi olan kitabda mürəkkəb regiondaxili münasibətləri və regionun dünya ilə əlaqələrini ətraflı şəkildə tədqiq etməklə Xəzər regionunun müasir beynəlxalq münasibətlər sistemindəki yerini aydınlaşdırmağa və onun avtanom sistem kimi əsas daxili xüsusiyyətlərini açmağa cəhd göstərilir.

Kitabın birinci hissəsi bütün region dövlətlərinin maraqlarına toxunan və həlli üçün ümumregional əməkdaşlıq tələb edən transmilli məsələlərdən bəhs edir. Bu hissədə Xəzərin hüquqi statusu, dənizin hərbişədirilməsi və regional silahlanma yarışını, enerji infrastrukturunun mühafizəsi və ona qarşı mümkün təhdidlər, eləcə də dənizdəki mövcud ekoloji durum və bu sahədəki dövlətlərarası əməkdaşlıq kimi məsələlər ətraflı şəkildə təhlil edilir.

Kitabın ikinci hissəsi Xəzəryanı dövlətlərin regional siyasətindən bəhs edir. Bu hissədə beş Xəzəryanı dövlət – Azərbaycan, Rusiya, Qazaxıstan, Türkmənistan və İranın Xəzər regionu və bilavasitə Xəzər dənizindəki maraqları və regional iqtisadi-siyasi strategiyalarının əsas xüsusiyyətlərindən danışılır.

Kitabın sonuncu hissəsi əsas qlobal güclərin və böyük dövlətlərin Xəzər regionuna dair siyasətinə həsr edilmişdir. Burada ABŞ, Avropa Birliyi, Türkiyə və Çin kimi Xəzər regionunda ciddi maraqları olan dövlətlərin regionla əlaqələri təhlil edilir.

“MACE COMPANY” ŞİRKƏTİNİN TƏQDİMATI

Oktyabrın 28-də “Mace Company”-nin nümayəndələri İnşaat mühəndisliyi ixtisası üzrə təhsil alan tələbələr üçün təqdimat keçirdilər. Təqdimatın məqsədi şirkətin fəaliyyəti barədə məlumat vermək, tələbələrə şirkətdə təcrübə və iş imkanları təklif etmək idi. Müraciət etmək üçün tələbələrə şirkətin elektron poçt ünvanı təqdim olundu və onların sualları cavablandırıldı.

VARŞAVADA BEYNƏLXALQ KONFRANSDA

Oktyabrın 26-28-də Polşanın Varşava şəhərində Varşava Universitetinin Şərqi Avropa İnstitutunun təşkilatçılığı və ABŞ, Fransa, Ukrayna, Azərbaycan və Polşanın universitetlərindən gəlmiş mütəxəssislərin iştirakı ilə IV Beynəlxalq Prometey konfransı keçirilmişdir. Konfransın mövzusu “Prometeyçilər

İkinci Dünya müharibəsi dövründə” idi. Xəzər Universitetinin müəllimi, fəlsəfə doktoru Nəsiman Yaqublu konfransda “M.Ə.Rəsulzadə və silahdaşlarının İkinci Dünya müharibəsində iştirakı” mövzusunda çıxış etmişdir.

MÜƏLLİMİMİZ DISSERTASIYA MÜDAFİƏ ETMİŞDİR

Xəzər Universitetinin müəllimi İlahə Qurbanova filologiya üzrə fəlsəfə doktoru elmi dərəcəsi almaq üçün "Azərbaycan dili dialekt və şivə leksikasının etnolinqviistik təhlili" mövzusunda yazdığı dissertasiya işini AMEA Dilçilik İnstitutu nəzdində fəaliyyət göstərən Dissertasiya Şurasında uğurla müdafiə etmişdir. Müəllif dissertasiya işi haqqında qısaca məlumat verdikdən sonra opponentlərinin, rəyçilərin rəylərinə, təklif və iradlarına yüksək elmi səviyyədə münasibət bildirmiş, verilən suallara elmi dəlillərlə cavab vermişdir.

Müzakirələr zamanı Xəzər Universitetinin Azərbaycan dili və ədəbiyyat departamentinin müdiri dosent Vurğun Əyyub da çıxış edərək, həm dissertasiya işinin əhəmiyyəti, həm də dissertantın bir pedaqoq kimi yüksək keyfiyyətlərindən söz açmışdır. Çıxış və müzakirələr bitdikdən sonra Şura üzvləri gizli səsvermə yolu ilə dissertasiya işinin filologiya üzrə fəlsəfə doktoru adı olmaq üçün bütün tələblərə cavab verdiyini yekdilliklə təsdiq etmişlər.

PACT TEMPUS LAYİHƏSİNİN İDARƏETMƏ GÖRÜŞÜ

Oktyabrın 27-29-da Xəzər Universitetinin Təhsil fakültəsinin dekanı, fəlsəfə doktoru Elza Səmədova və İnkişaf mərkəzinin direktoru Rəziyə İsayeva İspaniyanın Barselona şəhərində keçirilən PACT layihəsinin 3-cü İdarəetmə görüşündə iştirak etmişlər. Layihənin koordinatoru Gürcüstanın David Tvildiani Tibb Universitetidir.

Görüşdə Rəziyə İsayeva Xəzər Universitetinin rəhbərlik etdiyi təlimin həyata keçirilməsini əhatə edən "Komponent 5"-in əsas ideya və mövzusu haqqında məruzə ilə çıxış etmişdir.

"MİQRASIYA VƏ ALİ TƏHSİL - BİLİK VƏ BACARIQLARIN AŞILANMASI"

Tbilisi Dövlət Universiteti (TDU) oktyabrın 29-30-da "Miqrasiya və ali təhsil - bilik və bacarıqların aşılınması" Tempus layihəsi çərçivəsində Miqrasiya araşdırmaları mərkəzi heyətinin iştirakı ilə layihənin idarə edilməsi görüşünə ev sahibliyi etmişdir. İqtisadiyyat və menecment departamentinin müdiri, fəlsəfə doktoru Ceyhun Məmmədov da tədbirdə iştirak edib.

Tədbir TDU-nun prorektoru professor Levan Aleksidze və Gürcüstanın Beynəlxalq Miqrasiya Təş-

kilatının (BMqT) missiya rəhbəri İlyana Derilovanın açılış nitqi ilə başladı. Sonra tədbirə Avstriyanın Graz Universitetinin nümayəndələri rəhbərlik etdilər. Tədbirdə Azərbaycanın və Gürcüstanın beynəlxalq miqrasiya təşkilatlarının, konsorsiumun və tərəfdaş universitetlərin nümayəndələri iştirak etmişlər.

Layihə 2015-ci il aprelin 15 - dək davam edəcək, 2015-ci ilin mart ayının sonunda isə Gürcüstanda layihənin bağlanması və onun nəticələrinin açıqlanması ilə bağlı konsorsiumun son iclası təşkil olunacaq.

AzTV-DƏ TEXNOPARKIMIZ HAQQINDA MƏLUMAT VERİLDİ

Oktyabrın 30-da AzTV-nin "Tələbə dünyası" verilişində Xəzər Universitetinin texnoparkı haqqında da ətraflı məlumat verildi. Texnoparkın direktoru Özdən Doyuran verilişdə çıxış edərək, Texnopark haqqında geniş danışdı. Xəzər Universitetinin İnformasiya sistemləri proqram təminatçısı və menecerin köməkçisi Ozal Əliyev "Biruni" tələbə məlumat sistemi layihəsi haqqında söz açdı. Universitetin tələbəsi Nicat Rəcəbli də texnoparkda keçirilən dərslər haqqında çıxış etdi.

Verilişə bu linkdə baxa bilərsiniz: <http://youtu.be/x0JqhKdqGLY>

AZƏRBAYCAN GƏNCLƏRİNİN XARİCİ ÖLKƏLƏRDƏ TƏHSİLİ ÜZRƏ YENİ DÖVLƏT PROQRAMI HAZIRLANIR

Xarici ölkələrdə 3183 azərbaycanlı gənc təhsil alır

Noyabrın 6-da Təhsil Nazirliyində keçirilən mətbuat konfransında xaricdə təhsil və əcnəbi tələblərlə iş sektorunun müdiri Həsən Həsənli bildirib ki, 2014-2015-ci tədris ili üçün də Dövlət proqramı çərçivəsində keçirilən müsabiqə başa çatıb. Onun sözlərinə görə, yüksək rəqabət mühitində keçən seçim prosesində ötən illərə nisbətən fərqləndirici akademik göstəricilərin sayı daha çox olub.

Sektor müdiri qeyd edib ki, dövlət qurumlarının və ali təhsil müəssisələrinin nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilən müsabiqələr nəticəsində dünyanın aparıcı ali təhsil müəssisələrində təhsil almaq hüququ qazanmış 572 tələbənin adı proqram təqaüdüçüləri siyahısına daxil edilib: "Gələcək il azərbaycanlı gənclərin xaricdə təhsili "2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Proqramı"na əsasən həyata keçiriləcək. Lakin gələcək il Dövlət Proqramı başa çatır.

Hazırda Təhsil Nazirliyi tərəfindən 2015-2020-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə yeni Dövlət Proqramı hazırlanır. 2015-2020-ci illəri əhatə edəcək. Dövlət Proqramında bəzi yeniliklər olacaq. Belə ki, yeni proqramda bakalavriatdan sonrakı səviyyələrdə təhsil alan, elm sahəsində çalışan gənclərə üstünlük veriləcək. Bundan əlavə, Dövlət proqramı çərçivəsində xarici ölkələrin akademik heyətlərinin Azərbaycanın ali məktəbinə cəlb edilməsi nəzərdə tutulub".

ELEKTRON DƏRSLİK PORTALI İSTİFADƏYƏ VERİLİB

Təhsil tarixində ilk dəfə olaraq Təhsil Nazirliyi tərəfindən elektron dərslik portalı (www.e-derslik.edu.az) istifadəyə verilib

Təhsil Nazirliyində noyabrın 6-da keçirilən mətbuat konfransında Təhsilin keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi sektorunun müdiri Emin Əmrullayev bildirib ki, bu portal 1 aya yaxındır istifadə olunur. Hazırda ilkin olaraq yalnız VI sinif dərsliklərinin bu portalda yerləşdirildiyini deyən sektor müdiri qeyd edib ki, ilin sonuna kimi VII sinif üzrə 10, II və III siniflər üzrə ayrı-ayrılıqda 5 elektron dərslik də portala yerləşdiriləcək: "Portal bizə imkan verir

ki, müxtəlif dərsliklərə olan marağı öyrənə bilək.

Belə ki, 1 ay ərzində istifadə olunan dərsliklərə əsasən deyə bilərik ki, "Azərbaycan dili" və "Riaziyyat" dərslikləri daha çox istifadə olunan dərsliklər arasındadır. Bundan əlavə, "Biologiya", "Azərbaycan tarixi", "İngilis dili" dərslikləri də fəal istifadə olunur. Bu günə qədər portaldan 5 mindən çox insan yararlanıb. Bunların yarısından çoxu Bakıda yaşayırlar".

AZƏRBAYCAN MULTİKULTURALİZM FƏNNİ TƏDRİS OLUNACAQ

Tbilisi Dövlət Universitetində Azərbaycan multikulturalizm fənninin tədrisi planlaşdırılır

Gələcək tədris ilindən Tbilisi Dövlət Universitetində Azərbaycan multikulturalizm fənninin tədris olunması planlaşdırılır.

AzərTAC xəbər verir ki, bunu Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin icraçı direktoru Azad Məmmədov deyib. Bildirilib ki, əsas məqsəd Azərbaycandakı tolerantlıq mühitinin, dirlər, mədəniyyət

yətlər, xalqlar, milli etnik qruplar arasındakı münasibətlərin bütün dünyaya çatdırılmasıdır.

A.Məmmədov Azərbaycan multikulturalizm fənninin gələcəkdə dünyanın bir çox aparıcı universitetlərində tədris edilməsinin planlaşdırıldığını deyib.

24-də Xəzər Universiteti Karyera mərkəzinin təşkilatçılığı ilə tələbələr üçün BP biznes görüşü keçirildi. Görüşdə şirkətin nümayəndələri – İnsan Resursları Departamentinin iş alma koordinatoru Həlimə Mahmudova və digərləri çıxış etdilər. Tədbirdə 2014-cü ildə məzun olmuş və olacaq neft-qaz ixtisaslı tələbələrlə yanaşı, ilk dəfə olaraq digər ixtisaslar üzrə təhsil alan tələbələr də iştirak edirdilər. Onlara iş imkanları, təqaüd proqramları və s. mövzularda geniş məlumat verildi. Tələbələrin sualları ətraflı cavablandırıldı.

DEPARTAMENT MÜDİRİMİZ NYU - YORKDA KEÇİRİLƏN KONFRANSDA İŞTİRAK ETMİŞDİR

Xəzər Universitetinin Siyasi elm və beynəlxalq münasibətlər departamentinin müdiri, fəlsəfə doktoru Muxtar Hacızadə Mərkəzi Avrasiya Araşdırmaları Cəmiyyətinin (CESS) oktyabrın 24-26-da keçirilmiş 15-ci illik konfransının panelində sədrlik etməyə dəvət olunmuş, paneldə Mərkəzi Avrasiyada

(Qafqaz da daxil olmaqla Qara dənizdən Monqolustan və Sibirədək uzanan coğrafi ərazi) sosial elm baxımından siyasət və beynəlxalq münasibətlərlə bağlı müzakirələr aparılmışdır. Elmi konfransa New - York şəhərində yerləşən Kolumbiya Universiteti ev sahibliyi etmişdir.

TƏHSİL FAKÜLTƏSİNDƏ BİRİNCİ KURS TƏLƏBƏLƏRİ İLƏ İMTAHAN ƏRƏFƏSİNDƏ GÖRÜŞ

Oktyabrın 30-da universitetin Akt zalında Təhsil fakültəsi qarşısındakı imtahanlarla əlaqədar birinci kurs tələbələri ilə görüş keçirdi. Görüşdə tələbələri Xəzər Universitetində imtahan qaydaları haqqında əsasnamə ilə tanış edərək, onlara imtahanlardakı hüquq və vəzifələri izah olunmuşdur. Sonda tələbələri maraqlandıran suallar cavablandırılmışdır.

AKADEMİK DEPARTAMENTLƏRİN REYTINGİ İLƏ ƏLAQƏDAR İCLAS

Oktyabrın 31- də Xəzər Universitetində akademik departamentlərin qarşıda keçiriləcək reyting sıralaması ilə bağlı iclas keçirildi. İclasda universitetin rəhbərliyi, dekanlar, departament müdirləri, institut və mərkəz rəhbərləri iştirak edirdilər. Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsxanlı iclası açaraq, tədqiqat nəticələrinin nəşrinin əhəmiyyətini vurğuladı.

Sonra iclas Keyfiyyətin təminatı mərkəzinin rəhbəri Lyudmila Sotovanın təqdimatı ilə davam etdirildi. O, reytingin metodologiyası barədə məlumat verərək, akademik departamentlərin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi üçün göstəriciləri açıqladı.

Lyudmila Sotova institut və mərkəzlərin veb sahifələrinin qarşıda keçiriləcək reyting sıralaması ilə bağlı da məlumat verdi.

ROMADA BEYNƏLXALQ KONFRANSDA

Xəzər Universitetinin müəllimi, tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Yeganə Gözəlova oktyabrın 28-31-də İtaliyanın Roma şəhərində Amerika Universiteti tərəfindən təşkil olunmuş Beynəlxalq Akademik Elmlər Konfransında iştirak etmişdir. Y.Gözəlova konfransda “XIII əsrdə İtalyanların Konstantinopolda ticarət fəaliyyəti” adlı məruzə ilə çıxış etmişdir.

MODERN AZ

XƏZƏR UNIVERSİTETİNİN REKTORU: “NAZİRLƏR KABİNETİNİN BİZƏ ACIĞI TUTMUŞDU”

Modern.az saytının “Danışır rektor” layihəsinin budəfəki qonağı Xəzər Universitetinin təsisçisi, riyaziyyatçı, professor, şair Hamlet İsxanlıdır. Hamlet İsxanlı əvvəlcə “Xəzər”in keçdiyi çətin yol haqqında danışdı:

- Xəzər Universiteti 1990-91-ci illərin qışı və yazında yaranıb. Yəni, 90-cı ilin dekabr, 91-ci ilin ilk üç ayında universitetin yaranması üzərində iş gedib. Dekabr ayında Nazirlər Kabinetinin qərarı çıxıb ki, hazırlıq işi getsin. 1991-ci il martın 18-də isə yaradılma qərarı verilib. O zamanlar Azərbaycanın ən qarışıq bir dövrü idi. Riyaziyyatçı alim kimi sovet dövründə xarici ölkələrə tez-tez səfər edirdim. Mənim məşğul olduğum sahə sovetlərdən daha çox ABŞ, Kanada, İngiltərə və Almaniyada inkişaf etmişdi. Bu dörd ölkəyə davamlı gedib-gəlirdim. Gedəndə də universitetlərin quruluşu ilə maraqlanırdım. Fikirləşirdim ki, nə gözəl universitetlərdir, bizimkilərdən çox irəlilədirlər və çevikdirlər. Ən azı, geri qayıdanda “Kommunist” və “Bakiniskiy raboçiy” qəzetlərində məqalələr yazırdım. Orda yazmışdım ki, Azərbaycan təhsil sistemində bir durğunluq var, təhsil sistemini sağlamlaşdırmaq lazımdır və bunun iki yolu var: birincisi, bütövlükdə islahat aparmaq, ikincisi isə, yeni təhsil ocaqları yaratmaq.

Bir gün mənə o zamankı baş nazir Həsən Həsənov dəvət elədi. Görünür, yazılarımı görüb, bəyənmişdi. Dedi ki, bu fikirlər mənim xoşuma gəldi. Biz konqres keçirdik. Orada xarici və yerli alimlər iştirak edirdi. Gördüm ki, nə onlar bizimkiləri, nə də bizimkilər onları başa düşür. Tamam yeni tipli təhsil müəssisəsinin yaranmasına ehtiyac var. Baş nazir mənə de-

di ki, bu yeni tipli təhsil ocağını yarat. Dedim ki, mən iş adamı deyiləm, necə yaradım universiteti?

Düzdür, xaricdə işlədiyim üçün müəyyən qədər pulum vardı. Amma universiteti qurmaq tamam başqa bir işdir. Onun da cavabı bu oldu ki, “hələ biz formal bir sosialist dövlətiyik. Biznesmenimiz də yoxdur və olsa da, heç kim kömək edən deyil. Dövlətin də pulu yoxdur. Maaş verə bilmirik. Ona görə sən bu işi gör”.

Bu başlanğıc oldu. Əvvəlcə Nazirlər Kabinetinin qərarı çıxdı ki, yeni tipli ali məktəbin yaradılması üçün hazırlıq işləri getsin. Hazırlıq işlərini gördüm, bütün dövlət təşkilatları ilə görüşməli oldum. Daha sonra Nazirlər Kabinetinin qərarı çıxdı ki, “İngilisdilli Azərbaycan universiteti” yaradılsın. Baş nazirə dedim ki, bu ad yaxşı deyil, “İngilisdilli” sözü olmasın. O da dedi ki, başlanğıc üçün belə olsun. O vaxt xaricdəki tanışlarıma, universitetlərə xəbər göndərdim ki, belə bir ideya var. Siz də köməklik edin və fikirlərinizi mənimlə bölüşün. 6-7 işçi və 20 seçilmiş tələbə ilə fəaliyyətə başladım. Fikrimiz sovet tədris planından qaçmaq və dünyanın qabaqcıl ölkələrinin tədris planlarına oxşar plan qurmaq idi. Burda tapşırıq və rüşvətdən heç bir söz gedə bilməzdi. Elan olundu ki, elə bir şey olsa, istənilən adam biabır edilib, burdan qovulacaq. Elə adamlar işə götürdük ki, ziyalı adına layiq, təmiz adamlar olsunlar. Qısa müddət sonra biz ABŞ-ın bir qrantını aldım. Los-Ancelesdəki Kaliforniya universiteti ilə bizə ABŞ hökuməti 300 min dollar qrant verdi. Biz 20 müəllimi xaricə göndərə bildik, ordan da 20-25 müəllim gəldi bizə. O, Azərbaycanda alınan ilk qrant idi. Çünki, universitet qurulanda Azərbaycan müstəqil deyildi. Müstəqilliyi əldə edəndə isə, bizim artıq yarım yaşımız var idi. ABŞ Azərbaycana 907-ci maddə ilə veto qoymuşdu. Biz və Kaliforniya universiteti o qədər yaxşı işlədik ki, 4-cü il qrantımızı 100 min də artırdılar.

- Maraqlıdır, bəs “Xəzər” adı haradan gəldi?

- İngilisdilli Azərbaycan universiteti başlanğıc

üçün formal bir ad idi. O zaman İstanbula dəvət almışdım. Mərmərə Universitetinə də getdim. Oranın rektoru Orxan Oğuz idi. Ona məktub qoydum ki, mən sizi bizim universitetin tələbələri ilə görüşə dəvət edirəm. Elə belə bir söz idi, yazdım. Oğuz da çox görkəmli adam idi. Turqut Özalın silahdaşı, həm təhsil naziri olub. Sonra Anadolu Univeristetini və daha sonra Mərmərə Universitetini təsis edib. Bir də gördüm ki, Türkiyə səfirliyində hay-küy düşüb, məni axtarırlar ki, Orxan Oğuz gəlir. Mat qalmışdılar ki, bu kişi Azərbaycana niyə gəlir? O gəldi, açılış etdik, xeyli məsləhətləşdik. Mənə dedi ki, “7 müəllim və 20 tələbəyə sənin rəhbərliyin lazım deyil. Gəl mənimlə Türkiyəyə gedək, orda universistetə dəstək kampaniyaları təşkil edək”. 6 ay orda oldum, hər yeri gəzirdim. Gördüm ki, Türkiyədə Mərmərə, Akdeniz, Ege, Qaradəniz universistetləri var. Düşündüm ki, bizim də Xəzər dənizimiz var. Elə-belə dəniz deyil, Azərbaycan mədəniyyətinin tərkib hissəsidir. Geri qayıdanda Elmi Şuranı yığıb dedim ki, universitetin adını Xəzər edirik. Bir müddət bizə Nazirlər Kabinetinin acığı tutmuşdu. Amma hamı ilkin adını unuttu və Xəzər Universiteti deməyə başladı. Sonradan qeydiyyatdan keçəndə “Xəzər” kimi keçdi.

- Maraqlı bir inkişaf yolu keçmişiniz. Bəs bu gün, 2014-cü ildə “Xəzər” Azərbaycan universitetlərinin reyting cədvəlində hansı yer tutur?

- 4-5 dünya reytingi var. Onların bir hissəsinə Azərbaycan universitetləri düşür. Yaxın bir neçə ildə də düşə bilməyəcəyik. “Times” jurnalının reytingi, “Şanxay”-ın da reytingi var. Onlar az, təxminən 200 universitet götürürlər. Bunların arasına düşmək qeyri-mümkündür. Elə dünyanın ən yaxşı 500 yaxşı universiteti təkcə ABŞ-da, Avropa ölkələrindədir. “Quares” öz reytingində daha çox universitet

götürür. Onun siyahısında 700-800 universitet var. Neçə illərdir ki, biz artıq orda varıq. Hardasa 600-700 arasında yer alırıq. Bu qeyri-adi bir şeydir. Qafqaz ölkələrindən o siyahıda başqa universitet yoxdur, Orta Asiyadan isə yalnız Qazaxıstanın bir universiteti bu siyahıya düşüb. Orda qalmağın özü çətinidir. Vikipediya var ki, onun əsas məqsədi universitetin elektron məkanda gücünü yoxlayır. Dünyadan 23 min universiteti ölçürlər və biz Azərbaycandan həmişə 1-ci oluruq. Bizim kitabxanamız Qafqazda və Orta Asiyada yeganə kitabxanadır ki, ümumdünya universitet kitabxanaları reytingində, cəmi 1200 universitetin arasında yer alır.

- Bizim universitetlərin bu siyahılara düşməsinə nə mane olur?

- Azərbaycan universitetlərinə bir şey mane olur-elmi güc. Elmi güc dünyanın nüfuzlu jurnallarında dərc olunan məqalələrin sayı ilə ölçülür. Azərbaycan Elmlər Akademiyası 20-30 elmi-tədqiqat institutundan ibarətdir.

Amma Kaliforniyada 1500 tələbəsi olan bir universitet - Kaliforniya Texnologiya Universiteti bizim akademiyaadan 20 dəfə çox və dərin məqalələr dərc edir. Məsələn, 5 ildə xaricdə 2500 məqaləmiz dərc olunursa, onlar bir ildə 3000 məqalə dərc edirlər. Finlandiyanın əhalisi bizim yarımımızdan da azdır. Amma onlar bir ildə 87 min məqalə yazırlar. Elmi səviyyə aşağı olduğu üçün biz çox irəli gedə bilmirik. Digər parametrlərə görə, ən yaxşı universitetlərlə yarışa birlirik, amma elmi-tədqiqat məsələsində geri qalırıq.

- Akademiyada alimlər arasında dil bilgisi güclü deyil, bu da səbəb ola bilər?

- Məqalə yazmamağın bircə səbəbi var - elmlə ciddi məşğul olmursan. Elmlə ciddi məşğul olan adam məqaləsini yazanda ən yaxşı jurnallar onu qəbul edirlər. Dünyada jurnalların sayı-hesabı yoxdur

ki... Hər sahəyə aid də jurnal var. Ona göndərmə, buna göndər. İngilis, rus, türk dilində yaxşı jurnallar var. Yaxşı məqalə yazan adamın “harda çap etdirim” problemi olmur. Əksinə, özü seçim edir. Sadəcə səviyyəli, dünyadakı tədqiqatlarla səsləşən məqalə lazımdır. Süni, ordan-burdan köçürülən məqalələr lazımdır deyil. Dil problemi var, sovet vaxtı elm dili rus dili olub, ingilis dilini az öyrəniblər. Amma indi axı başqa nəşildir. Yeni nəslin dil problemi olmamalıdır.

- Yenidən “Xəzər”ə qayıdaq, sizdə təhsil haqqı necə müəyyənləşir?

- Təhsil haqqının müəyyənlişməsində dərin bir elm yoxdur. İki meyar nəzərə alınır. Birincisi, bizim çəkdiyimiz xərclər var. İkincisi isə, ölkədəki vəziyyət. Rəqabət prinsipi, başqa ali məktəblər var. Sən elə təhsil haqqı qoya bilərsən ki, universitetə heç kim gəlməyə bilər. Elə aşağı qoya bilərəm ki, hamı bura meyl etsin. Onu da edə bilmərəm, bunu da. Ona görə iki meyarı nəzərə alıb təhsil haqqı müəyyən edirsən və zaman-zaman onu dəyişdirmək haqqın var. Daxildəki adamlar 3000-4000 manat arası təhsil haqqı ödəyirsə, xaricdən gələnələr üçün məbləğ bir az daha yüksəkdir. Düşünürəm ki, verdiyimiz təhsilin keyfiyyətinə görə, məbləğ 10 min manat olmalı idi. Amma bu məbləği ödəyə bilməyəcəklər. Xaricilərə 5000 manat təhsil haqqı qoyuruq. Xaricdən gəlib bizi seçirsə, demək ki, nəşə ideyası var. Həm də avropalıların, amerikalıların pulu bizdən daha çoxdur. Bu gün Avropa və Amerikadan xeyli tələbəmiz var.

- Tələbələrə hansı güzəştlər edilir?

- Qəbul imtahanında 650 və daha yüksək bal yığanlar təhsil haqqı vermirlər. 600-650 arası yığanlar 25%-ni verirlər. Ondan aşağı hər 50 balda 25% arta gedir. Bəzən görürsən ki, nəzəri bir şeyləri tələbə götürə bilmir. Amma kompüterdə elə gözəl şeylər edir ki... O tələbədə o sahəni inkişaf etdirmək lazımdır. Ona görə, Xəzər Universiteti içərisində bir ixtisasdan başqa ixtisasa keçmək çox asandır. Bir ərizə yaz, keç. Universitetdə oxuya-oxuya tələbə başa düşür ki, ona fəlsəfə yox, psixologiya daha maraqlıdır. Onun üçün də bizdə bir ixtisasdan başqa ixtisasa keçmək çox asandır.

Ailə problemləri olanda güzəştlər edirik. Çox əla oxuyanda kömək edirik. “Xəzər”də istənilən yaxşı tələbə dünyanın hər yerinə gedə bilər. Bir il göndəririk, xaricdə təhsil alıb qayıtırlar.

- Sizdə təhsil haqqını ödəyə bilməyib, xaric olunan tələbələrə bağlı fakt varmı?

- Az olub. Hiss olunub imkanları var, amma vermir. Neçə dəfə olub ki, valideyni verib, amma o aparıb xərcləyib. Bir dəfə e-mail aldım ki, bir tələbənin atası vəfat edib və bunu universitetdə heç kimə deməyib. Görüblər tələbə dərslərə gəlmir, təhsil haqqı ödəmir, əmrini verib çıxarıblar. Adını da dedilər ki,

filan yazıçı rəhmətə gedib, onun oğludur. Dedim problem yoxdur, gəlsin. Gəldi, bərpa etdim və təhsil haqqı da almadıq, sonra universiteti bitirdi. Bir gün bir tədbirdə mənə biri yaxınlaşdı təşəkkür etdi ki, “sizə yazan özüm idim” (gülür).

- Universitetlə bağlı gələcəkdə hansı planlarınız var?

- Hər il yeni ixtisaslar açırıq. Bu il 4 yeni ixtisasımız olacaq. Dizayn, turizm, mexanika mühəndisliyi və fizika müəllimliyi ixtisasları üzrə bakalavr səviyyəsində təhsilə başlayacağıq.

Doktorantura səviyyəsində də xeyli yeni ixtisaslar açmışıq. Biz hökumətə müraciət etmişik ki, kampus üçün 50 hektar yer ayırsın.

- Universitetdə təhsillə yanaşı, hansı əlavə məşğuliyyətlər var?

- Tələbələr üçün dərs qəti kifayət etmir. Universitet əlavə məşğuliyyətlər təşkil etməlidir. Musiqi-incəsənət sahəsinə çox fikir veririk. Burda 10-12 dərs deyilir ki, başqa universitetlərdə yoxdur. Xalq artisti Arif Babayev öz qrupu ilə muğam dərsi deyir, opera müğənnisi Fidan Hacıyeva vokal dərsi deyir. Xor dərsləri keçirilir, müxtəlif milli rəqslər öyrədilir. Xalçaçılıq dərsi var, uşaqlar onun sirlərini öyrənir və semestrin sonunda öz xalçalarını toxuyurlar. Xaricilərin həmin dərs üçün ürəyi gedir. Zərgərlik dərslərimiz var.

İdman çox vacibdir. Yeni, qapalı idman kompleksi istifadəyə verdik. Uşaqların təşəbbüsü ilə çoxlu dərnlər yaradılıb. Üç nəfər toplaşib istənilən dərneyi yarada bilər. Əgər orda qadağan olmuş şeylər yoxdursa. Latin Amerikasına klubu var. Bir dəfə tələbə mənə yaxınlaşdı dedi ki, belə bir klub yaratmaq istəyir. İndi onlar o qədər aktiv işləyirlər ki... Bu günlərdə bizdə Kuba günü oldu. 12 tələbə Kubanı elə tanıtdı, rəqslərini göstərdi. Kuba, Braziliya, Argentina, Meksika, İspaniyanın səfirləri gəlmişdi. İndi günəş enerjisi ilə çalışan maşın düzəldən bir klub yaradıblar. Tələbə universiteti bitirəndə zəngin, hərtərəfli bitirməlidir.

- Bəs Hamlet müəllimin əlavə hansı məşğuliyyətləri var?

- Məşğuliyyətim çoxdur. Sevdiiyim işlər də çoxdur. Adam onda xoşbəxt olur ki, sevdiyi işlə məşğul olur. Hobbilərim də kifayət qədərdir. Məsələn, mən Moskvada oxuyanda “Bolşoy Teatr”da bütün baletləri izləmişdim. 50-yə yaxın şeirimə musiqilər bəstələnib, bəstəkarlar, müğənnilərlə işləyirik. Bu yaxınlarda görüşümüz olacaq. Onlarla yeni bir şey hazırlayırıq. “Koroğlunun Amerika səfəri adlı” yazı üzərində işləyirəm. Koroğlunu Amerikada necə tanıyıblar? Fantastik şeylər tapmışam. Amerikan bəstəkarları Koroğluya musiqi bəstələyiblər. Bunu heç kim bilmir. 1907-1912 - ci ildə olub. Tanınmış vokalistlərlə bunu hazırlayırıq. Özümüzün kamera

orkestrımız var.

İdmanı çox sevirəm. Uşaq vaxtımdan şahmatı sevirəm. Futbol, voleybol, dağa çıxmaq... Mən yarım alpinistəm.

- Bu qədər məşğuliyyət sizin üçün çətin deyil?

- Əksinə, belə şeylərdən adam heç yorulmur. Ümumi yeknəsəq, monoton işdən adam yorula bilər. Mən müxtəlif işlərlə məşğul oluram. Höte deyir ki, insan gündə bir yaxşı mahnı eşitsə, bir yaxşı şeir desə, gözüylə çox yaxşı bir mənzərə görsə, ya təbiət mənzərəsi, ya da rəssamın çəkdiyi əsər, bir - iki ağıllı söz danışsa, o xoşbəxtidir.

- Otağınızda Şərq ornamentlərini görürük. Şeirlərinizdə Şərq təsəvvüf qatlarına rast gəlirik. Amma Qərb düşüncəli bir insansınız. Bu vəhdəti necə yarada bildiniz?

- Qərb və Şərq var, onların da fərqləri var. Fərqlərini biz daha çox hiss edirik. Bir zamanlar Şərq çox parlaq olub. Sonra Qərb onu qabaqlayıb. Amma elm, düşüncə, fikir tarixini biləndə anlayırsan ki, Şərq adamı ilə Qərb adamı arasında quruluş etibarını heç bir fərq yoxdur.

Orta əsrlərə gedəndə Şərqi, yeni dövrə gələndə Qərbin parlaq dövrünü yaşayırsan. İkisini də içində yaşada bilirsən. Məndə Şərq böyük məhəbbət var. Yaponiya da Şərqi. Üzeyir Hacıbəyli də Azərbaycan xalqının, Şərqi bir nümayəndəsidir. Az sayda adama dahi demək olar. Onlardan birincisi Üzeyir bəydir. Biz onun musiqisi ilə yaşayırıq. Şərq və Qərb eyni şeyə iki tərəfdən baxırdı. İkisinin də gözəl cəhətlərini götürəndə, daha yaxşı olur. Əvvəllər belə bir nəzəriyyə var idi ki, coğrafi mühit insanın təbiətinə təsir edir. Amma tək coğrafi mühit deyil, insanın təbiətini cəmiyyət, dövlət mühiti də təyin edir. Üzeyir bəy 1910-cu ildə yazdığı "Biz öz qiymətimizi bilmirik" məqaləsində deyir ki, ictimai mühit insanı yetişdirmək üçün çox mühümdür. Məsələn, Edison kimi ixtiraçı Azərbaycanda doğulsaydı, o ixtiralarını etməyəcəkdi.

- Bizə maraqlıdır, Hamlet müəllim necə bəbadır?

- Ən çox sevdiyim məşğələlərdən biri balaca nəvələrimlə oynamaqdır. Uşaqlarımla həmişə dost olmuşam. Prinsiplərim olub, onları başa salmışam ki, tərbiyədə nə olar, nə olmaz. Uşağı sərbəst böyütmək lazımdır. Çünki bir zaman o artıq tək olacaq və sərbəst qərar qəbul edəcək. 4 nəvəm var, ikisi İngiltərədə yaşayır, oğlandır - Altay, Turan, biri İstanbulda yaşayır, o da oğlandır - Murad, biri qızıdır - Canan, o, Bakıdadır. Mən hər gün evə tələsirəm ki, gedim onu görüm. Bir az gec gedib onu yatan görəndə, keyfim pozulur. Onunla oynayırıq. Mən onu qucağıma götürəndə, evdəki bütün şəkilləri sayır. Onu İncəsənət Muzeyinə aparacağam. Yaş yarımliqdır, amma artıq o qədər şəkillərə valehdir ki, düşünürəm ki, artıq

onun muzey yaşını çatıb. İnsan öz balaca dostu ilə bir yerdə olanda xoşbəxt olur.

- Söhbəti xoş ovqatla tamamlamaq üçün yaxşı şeirlərinizin birini özünüzdən eşitmək istərdik.

- Xoşuma gəlməyən şeirlər yazıram, xoşuma gəlməyəndə cırıb atıram. (gülür) Az şeir yazıram. Şeirlərim iki qütbə bölünür: Fəlsəfi və sevgi şeirləri: elə sevgi şeirlərimdən birini sizə oxuyum, "İkimizdən birimiz" adlanır:

İkimizdən birimiz
Dünyaya gəlməsəydik...

Günəş nur saçmağında,
Qartallar uçmağında
Davam edərdi, gülüm.
Eşq coşanda sinədə,
Qız, oğlanlar yenə də
Yallı gedərdi, gülüm.

Bizsiz də həyat vardı,
Boş qalmazdı yerimiz;
Qiyamətmi qopardı
İkimizdən birimiz
Dünyaya gəlməsəydik?

İkimizdən birimiz
Dünyaya gəlməsəydik,
Bu günü görməsəydik
Görən nə baş verərdi,
Kim ağlar, kim gülərdi?
Bizə nə dərdi, gülüm? -
Dünyaya gəlməyimiz,
Sevib - sevilməyimiz
Yazı, qədərdir, gülüm.

Bir söz deyim müxtəsər:
Məhəbbətdir hər əsər -
Bir vurmazdı qəlbimiz,
Yazılmazdı şeirimiz
İkimizdən birimiz
Dünyaya gəlməsəydik.

Dünyanı eşq yaşadar,
Vurğunluqdan xoş nə var?!
Kim deyər ki, sevdalar
Gəldi - gedərdi, gülüm ?!

*Rufanə GÜNƏŞ,
Elmin NURİ
24.10.2014*

TÜRKİYƏDƏ BEYNƏLXALQ SİMPOZİUMDA

Xəzər Universitetinin Şərq dilləri və din araşdırmaları departamentinin müəllimi, fəlsəfə doktoru Zivər Hüseynli oktyabr ayının 23-25 - də Türkiyənin Zonguldak şəhərində beynəlxalq simpoziumda iştirak etmişdir. Bülent Ecevit Universiteti, Qara Dəniz Strateji Araşdırmalar və Uygulama Mərkəzi (KARSAM) və Türk Tarix Qurumu tərəfindən təşkil olunan "1-ci Uluslararası Türklerde Tarix Elmii və Tarixçünaslıq" adlı bu simpoziumda 11-i müxtəlif ölkələrdən olmaqla 60 nəfər tədqiqatçı və tarixçi iştirak etmişdir. Z. Hüseynli simpoziumda "Farsca yazan türk tarixçilərinin türk tarixinə yanaşmaları: 16-17-ci əsrlər" mövzusunda məruzə ilə çıxış etmişdir.

"ƏLİLLİYİ OLAN ŞƏXSLƏRİN AZƏRBAYCAN ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ İNTEQRASIYASININ TƏMƏLİNİN QOYULMASI" TEMPUS LAYİHƏSİ ÇƏRÇİVƏSİNDƏ SORĞU KEÇİRİLMİŞDİR

Oktyabr ayında Xəzər Universitetinin Avropa Birliyi Tempus proqramı ilə həyata keçirdiyi "Əlilliyi olan şəxslərin Azərbaycan ali təhsil müəssisələrinə inteqrasiyasının təməlinin qoyulması" layihəsi çərçivəsində Xəzər Universitetində və digər yerli tərəfdaş universitetlərdə (Naxçıvan Dövlət Universiteti, Gəncə Dövlət Universiteti, Lənkəran Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti və Sumqayıt Dövlət Universiteti) sorğu keçirildi. Sorğunun

aparılməsından məqsəd əlilliyi olan şəxslərin təhsili ilə əlaqədar vəziyyəti araşdırmaq, təklif və tövsiyələri nəzərə almaqdan ibarət idi. Sorğu üç hissədən ibarət idi: 1. Ali təhsil müəssisələrində təhsil alan əlilliyi olan şəxslər üçün; 2. Ali təhsil müəssisələrində təhsil alan əlilliyi olmayan tələbələr üçün; 3. Ali təhsil müəssisələrinin işçi heyəti (müəllim və idarəetmə) üçün. Sorğuların nəticəsi ilə bağlı hesabat hazırlanmışdır.

KARDİFF UNİVERSİTETİ NÜMAYƏNDƏLƏRİ İLƏ GÖRÜŞ

Noyabrın 4-də, Xəzər Universitetinin İqtisadiyyat və menecment fakültəsində Böyük Britaniyanın Kardiff Universitetinin nümayəndələri ilə iki universitet arasında tərəfdaşlıqla bağlı görüş keçirilib.

Kardiff Universitetini Tərəfdaşlığın inkişaf etdirilməsi üzrə menecer Anne Morgan və baş müəllim, maliyyə üzrə magistr proqram direktoru Kavin Evans, Xəzər Universitetini İqtisadiyyat və menecment fakültəsinin dekanı İnqilab Əhmədov, Mühəndislik və tətbiqi elmlər fakültəsinin dekanı Hassan Niknafs və İqtisadiyyat və menecment departamentinin müdiri Ceyhun Məmmədov təmsil etmişlər.

Görüşdə gələcək əməkdaşlıq, o cümlədən "Erasmus +" proqramı üzrə əməkdaşlıq, Kardiff Universitetinin müəllimlərinin Xəzər Universitetində mühazirə demək üçün dəvət olunması, bərpa olunan enerji üzrə birlig tədqiqat proqramı və Xəzər Universitetində ikili dərəcə proqramının yaradılması kimi məsələlər müzakirə olundu.

ƏMƏKDAŞLARIMIZ AKARE SƏRGİSİNDƏ

Xəzər Universitetinin əməkdaşları: İnsan resursları departamentinin direktoru Ülker İsayeva və Karyera mərkəzinin koordinator assistanı Ləman Əliyeva oktyabr ayının 21 - 26 - də Türkiyənin Ankara, İzmir və İstanbul şəhərlərində keçirilən Akare Beynəlxalq Xaricdə Təhsil sərgisində iştirak etmişlər.

DOKTORANTURA TƏLƏBƏMİZ AZƏRBAYCAN DİLİ OLİMPİADASININ QALIBI OLDU

Noyabrın 6-da Caz mərkəzində Bakı Beynəlxalq Tələbə Klubu və Azərbaycan Gənclər Fondunun birgə təşkilatçılığı ilə “Əcnəbi tələbələrin 1-ci Azərbaycan dili olimpiadası”nın sonuncu turu keçirildi. Yarışmanın ilk turu Oktyabrın 23-də Azərbaycan universitetlərindən 100 tələbənin iştirakı ilə keçirilmiş, onlardan 14 nəfəri sonuncu tura vəsiqə qazanmışdı.

İştirakçılar ictimai xadimlər, xəbər aparıcıları, hökumət nümayəndələri və parlament üzvlərindən ibarət münisflər heyəti tərəfindən Azərbaycan dili üzrə biliklərinə görə qiymətləndirildi.

Xəzər Universitetinin doktorantura tələbəsi Marta Lauri də sazda mahnı ifa edərək, yarışmaya qatıldı. O, müsabiqədə 1-ci yer qazanan 5 tələbədən biri oldu və sertifikatla layiq görüldü.

HAMLET İSAXANLI TƏHSİL NAZİRLİYİNİN KOLLEGIYASINDA ÇIXIŞ ETMİŞDİR

Noyabrın 6-da Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Kollegiyasının növbəti iclası keçirildi. Ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat və magistratura səviyyələrində tədrisin kredit sistemi ilə təşkili, ali təhsil müəssisələrində “SABAH” qruplarının yaradılması, yeni təqaüd qaydaları, tələbə kreditləri və qrantları haqqında məsələlər müzakirə olundu.

İclasda Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri, professor

Hamlet İsaخانlı da çıxış edərək, Boloniya prosesinin əhəmiyyəti, onun Azərbaycanda tətbiqi barədə danışdı. O, həmçinin, ali təhsil standartları, tədris proqramları (curriculum), imtahanlar, iş praktikası (internship) kimi sahələrdə ali məktəbin muxtariyyətinin vacibliyini, bu barədə hökumət orqanlarının göstərişlərinin inkişafa mane olduğunu qeyd etdi. İclas ali məktəblərin təkliflərinin müzakirəsi və muxtariyyətin saxlanması fikri ilə yekunlaşdı.

KİTABXANA - İNFORMASIYA MƏRKƏZİNDƏN “DÜNYA” MƏKTƏBİNƏ HƏDİYYƏ

Xəzər Universitetinin Kitabxana-informasiya mərkəzi universitetin nəzdində fəaliyyət göstərən “Dünya” məktəbinin kitabxanasına 654 kitab, 115 audio və videodisk hədiyyə etmişdir.

“BAKİ ELM FESTİVALI – 2014”

Noyabrın 10-11-də ilk dəfə olaraq Bakı Elm Festivalı keçirilmişdir

Festival AMEA-nın təşkilatçılığı, Təhsil, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar nazirliklərinin, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin təşkilati dəstəyi, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin və “Azercell”in sponsorluğu ilə keçirilmişdir.

Açılış mərasimində AMEA-nın prezidenti, akademik Akif Əlizadə çıxış edərək, Azərbaycanda ilk dəfə keçirilən Bakı Elm Festivalının ölkəmiz və elmimiz üçün böyük əhəmiyyət daşıdığını, həmçinin, elmi nailiyyətlərin təbliğində önəmli yer tutduğunu vurğulayıb. Bildirib ki, elmimizin uğurlarının nümayiş olunduğu bu festivalın hər il keçirilməsi planlaşdırılır.

Rabitə və yüksək texnologiyalar naziri, akademik Əli Abbasov, Təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov və digər natiqlər qeyd etmişlər ki, elm və təhsilin birgə inteqrasiyası

yüksək elmi biliyə malik kadrların yetişməsinə və iqtisadiyyatımızın peşəkar mütəxəssislərlə təmin olunmasına imkan yaradacaq.

Sonra festival bədii hissə ilə davam edib. Festivalın marşı səslənib, əyləncəli elmi şoular nümayiş etdirilib. AMEA-nın institut və elmi təşkilatlarının, regional bölmələrinin elmi nailiyyətlərini əks etdirən sərgi açılıb. Sərgidə gənc alimlərin elmi maraq kəsb edən tədqiqat işlərinin nəticələri, multimedia instollasiyaları, elmi şoular, robotların yarışı böyük maraqla qarşılanıb. AMEA-nın müxtəlif institut və elmi tədqiqat mərkəzləri, ali təhsil ocaqları tərəfindən nəşr edilmiş ədəbiyyat nümunələri də sərgidə yer alıb.

Bakı Elm Festivalının birinci günü Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyi, Arxeologiya və Etnoqrafiya Muzeyi və digər yerlərə ümumilikdə səkkiz elmi ekskursiya təşkil olunub. Həmçinin, AMEA-nın Mərkəzi Elmi Kitabxanasında, Geologiya və Geofizika, Fizika, Ədəbiyyat institutlarında, Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası, BDU, Azərbaycan Tibb Universiteti və digər ali məktəblərdə elmi-populyar mühazirələr keçirilib. Bakı Elm Festivalı noyabrın 11-də ölkə alimlərinin ixtiralarına aid eksponatların nümayişi, maraqlı mühazirələr və əyləncəli elmi şoularla davam edərək, işini başa çatdırmışdır.

AZƏRBAYCAN ALİMLƏRİ YENİ DƏRMAN İXTİRA ETMİŞLƏR

Yeni dərmanın burun-boğaz xəstəlikləri üçün istifadə olunması nəzərdə tutulur

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyətinin noyabrın 5-də keçirilmiş iclasında çıxış edən Neft-Kimya Prosesləri İnstitutunun direktoru, akademik Vaqif Abbasov bildirib ki, “Ağ Naftalan yağı” oktyabrın 23-də Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən dərman vasitəsi kimi qeydə alınıb. Onun sözlərinə görə, akademiya tarixində ilk dərmandır ki, bunun istifadəsinə icazə verilib: “Dərmanın hazırlanması üçün vanna kimi istifadə edilən Naftalan neftinin tullantısından yağ alınıb. “Ağ Naftalan yağı”ın dərman kimi istifadəsinə icazə verilib. Yeni dərmanın burun-boğaz xəstəlikləri üçün istifadə olunması nəzərdə tutulur”.

V.Abbasov əlavə edib ki, Naftalan neftindən digər dərman preparatlarının hazırlanması üçün də tədqiqatlar aparılmalıdır. Onun fikrincə, Naftalan neftindən yalnız vanna kimi istifadə edilməsi erası qurtarmalıdır. Çünki bu, həm də ətraf mühitə ziyan vurur.

MÜƏLLİMİMİZ BEYNƏLXALQ SİMPOZİUMDA MƏRUZƏ ETMİŞDİR

Xəzər Universitetinin müəllimi Araz Aslanlı noyabrın 6-7-də Türkiyə Respublikasının Giresun Universitetində təşkil olunan “Qara Dənizdən Xəzərə strateji baxış” adlı beynəlxalq simpoziumda “Qarabağ problemi və Türkiyə-Ermənistan münasibətləri” mövzusunda məruzə etmiş, eyni zamanda, məruzələrdən sonra keçirilən müzakirələrdə sualları cavab-

landırmışdır.

Simpozium Giresun Universitetinin nəzdindəki Qara Dəniz Strateji Araşdırmalar Mərkəzi (KARASAM) tərəfindən keçirilmişdir. Bu beynəlxalq tədbirdə Türkiyə, ABŞ, Rusiya, Azərbaycan, İran, Ukrayna, Gürcüstan və Rumınyada daxil olmaqla 12 ölkədən 50-yə yaxın alim iştirak etmişdir.

TƏLƏBƏLƏRİMİZ “HEYDƏR ƏLİYEV VƏ AZƏRBAYCAN TARİXİ” İNTELLEKTUAL OYUNUNDA

Noyabrın 12-də Heydər Əliyev Mərkəzində Mərkəzin və Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə ali təhsil müəssisələri arasında “Heydər Əliyev və Azərbaycan tarixi” mövzusunda bilik yarışını keçirildi.

Xəzər Universitetinin tələbələrindən ibarət komanda da yarışda iştirak etdi. Komandanın kapitanı 3-cü kurs tələbəsi Mirzəğa Səmədov, üzvləri – Təbriz Adilzadə, Murad Balaxadəşov, Eldar Zeynalov və Tural Bayramlı (2-ci kurs), Nicat İsmayıl, Fuad İbrahimov (3-cü kurs), Türkeş Məmmədov (4-cü kurs) idi. Tədbirdə Xəzər Universitetinin Fəlsəfə departamentinin müdiri Mail Yaqub və Humanitar və sosial elmlər fakültəsinin dekan müavini Mələk Kərimova komandanın müşahidəçisi olaraq iştirak etdilər.

Müxtəlif ali təhsil müəssisələrini təmsil edən 45 komanda arasında Xəzər Universitetinin komandası 13-cü yeri tutdu. Tələbələrə sertifikat verildi

KİTABXANA İNFORMASIYA MƏRKƏZİ ÜÇ YENİ MƏLUMAT BAZASINA ABUNƏ OLDU

“Edward Elgar Publishing”

İqtisadiyyat, maliyyə, biznes və idarəetmə, hüquq, ətraf mühit, ictimai və sosial siyasət üzrə akademik kitab və jurnalların aparıcı beynəlxalq nəşridir.

Taylor & Francis

SSH (Sosial və Humanitar Elmlər) və S & T (Elm və Texnologiya) kolleksiyasında müxtəlif mövzu kateqoriyalarında 1600-dən çox jurnal var.

e-Duke

4 kolleksiya daxildir:

1. e-Duke Journals Scholarly Collections – Humanitar və sosial elmlər üzrə 43 jurnal
2. e-Duke Books Scholarly Collection – Humanitar və sosial elmlər üzrə 2000 elektron kitab
3. Euclid Prime – riyaziyyatçılar üçün onlayn platforma
4. [Duke Mathematical Journal](#)

QƏRBI AZƏRBAYCAN VİLAYƏTİNİN O STANDARI UNİVERSİTETDƏ

İran İslam Respublikasının Qərbi Azərbaycan Vilayətinin ostandarı Qurbanəli Səadət və onu müşayiət edən nümayəndə heyəti Naxçıvan Muxtar Respublikasına rəsmi səfər çərçivəsində oktyabrın 25-də NDU-da da olmuşdur. Görüş zamanı universitetin rektoru, AMEA-nın müxbir üzvü Saleh Məhərrəmov demişdir ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə İranın qonşu vilayətləri arasında əlaqələrin inkişafında elm, təhsil sahəsində tərəfdaşlıq xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Dünyanın bir çox ölkəsi ilə beynəlxalq əlaqəyə malik olan NDU qonşu İran İslam Respublikasının Təbriz Dövlət Universiteti, Tehran Universiteti, Azad İslam Universiteti, Zəncan Universiteti və digər ali məktəbləri ilə əməkdaşlığa malikdir. Universitetdə

12 ölkənin 350 vətəndaşı ali təhsil alır ki, onlardan 16 nəfəri İran İslam Respublikasını təmsil edir.

Görüş zamanı elm, təhsil sahəsində tərəfdaşlığın inkişaf istiqamətləri, perspektivləri müzakirə olunmuşdur. Qonaqlar universitet ərazisini gəzmiş, Təbiətşünaslıq və kənd təsərrüfatı, Pedaqoji fakültələrin nəzdində fəaliyyət göstərən Botanika və Coğrafiya muzeyləri, Texnologiyanın Tədrisi Metodikası və Məktəb tarixi kabinetləri ilə tanış olmuş, tədris prosesi ilə maraqlanmışlar. Qərbi Azərbaycan Vilayətinin ostandarı Qurbanəli Səadət bildirmişdir ki, Naxçıvan Muxtar Respublikasında sosial-iqtisadi inkişafı yanaşı elm və təhsil sahəsində də tərəqqiyə nail olunmuşdur.

TƏLƏBƏLƏR ECDL SERTİFİKATI ALMAQ UĞRUNDA MÜBARİZƏ APARACAQ

Oktyabrın 23-də NDU-da ECDL (Avropa Kompüter Səviyyə Ölçmə Sertifikatı) Azərbaycan Milli Operator və Test Mərkəzləri layihəsi çərçivəsində görüş keçirilib. Qafqaz Universitetinin Layihə ofisinin rəhbəri Üzeyir Bağirov məlumat verərək qeyd edib ki, dünyada kompüter savadlılığını təsdiq edən standartlar içərisində ECDL sertifikatı (Avropanın Kompüterdən İstifadə Lisenziyası) daha geniş yayılmışdır.

Muxtar Respublikada müxtəlif ixtisaslar üzrə ali təhsil alan şəxslər Naxçıvan Özəl Universitetində təməl, orta, ali səviyyəyə uyğun müəyyənləşdirilmiş qruplar şəklində hazırlıq kursu keçəcək, sonra seçdikləri modul üzrə imtahan verdikdən sonra ECDL sertifikatı əldə edəcəklər. Bu beynəlxalq

səviyyəli sertifikat gənc mütəxəssislərə gələcəkdə karyera hədəflərinə asanlıqla çatmaqda kömək edəcək. Orta səviyyə sertifikatı almış və 3 ali səviyyə imtahanından müvəfəqiyyət qazananlar ECDL Ekspert Səviyyə Sertifikatı alacaq. Qeyd olunub ki, ECDL 24000-dən çox təlim və imtahan mərkəzində 43 dildə tədris və imtahan keçir. Bu tədris prosesinin indiyədək dünyada 13 milyondan çox iştirakçısı olmuşdur. ECDL-in təqdim etdiyi sertifikat 149 ölkədə tanınır.

*Mehraban SULTAN,
NDU-nun Mətbuat Şöbəsinin müdiri*

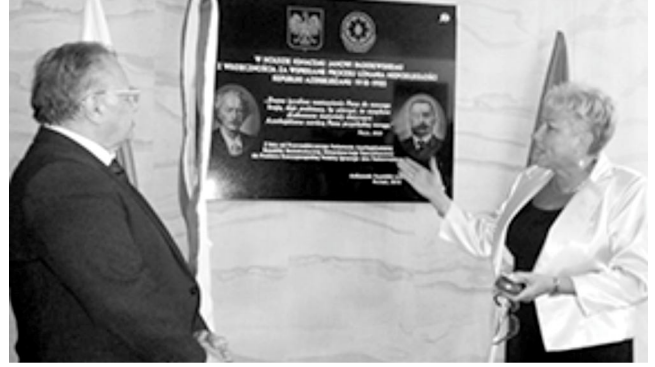
POLŞADA ƏLİMƏRDAN BƏY TOPÇUBAŞOVUN BARELYEFİ AÇILIB

Oktyabr-n 21-də Azərbaycanın Polşadakı səfirliyi tərəfindən Poznan şəhərində yerləşən İqnaçı Paderevski adına Musiqi Akademiyasının əsas binasında 1918-1920 - ci illərdə Polşanın baş naziri olmuş İqnaçı Paderevskiyə və Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Parlamentinin sədri Əlimərdan bəy Topçubaşova həsr olunmuş barelyefin açılışı olub

Azərbaycanın Polşadakı səfirliyindən verilən məlumata görə, barelyefin açılışında Azərbaycanın Polşadakı səfiri Həsən Həsənov, İqnaçı Paderevski adına Musiqi Akademiyasının rektoru Halina Lorkovska, Akademiyanın prorektorları, müəllim və tələbə heyəti və Poznan ictimaiyyətinin tanınmış üzvləri iştirak ediblər. Tədbiri giriş sözü ilə xanım Halina Lorkovskaya açaraq İqnaçı Paderevski və Əlimərdan bəy Topçubaşov haqqında danışdı və barelyefin İ. Paderevskinin adını daşıyan Musiqi Akademiyasında qoyulmasını əlamətdar hadisə kimi dəyərləndirib. Səfir Həsən Həsənov çıxışında Azərbaycan haqqında məlumat verib və Azərbaycan-Polşa əlaqələrinin tarixindən danışdı. Səfir Həsən Həsənov çıxışında bildirib ki, barelyefin açılışı Azərbaycan xalqının ona edilən yaxşılıqları və öz dostlarını unutmayan xalq olduğunun göstəricisidir.

Sonra səfir Həsən Həsənov və İqnaçı Paderevski adına Musiqi Akademiyasının rektoru Halina Lorkovskaya barelyefi açılar.

Tədbirin sonunda Musiqi Akademiyasının tələbələrinin hazırladığı konsert olub.

“AZƏRBAYCAN TƏSVİRİ SƏNƏTİ – GƏNCLİYƏ ÖRNƏK” KİTABI

“Abşeron” rəsm qalereyasında “Gənclərin töhfəsi” İctimai Birliyi (İB) tərəfindən “Azərbaycan təsviri sənəti – gəncliyə örnək” layihəsi çərçivəsində çap edilmiş eyniadlı kitabın təqdimatı keçirilib

İB-dən [AzərTAc](#)-a bildirilib ki, tədbirdə birliyin sədri Asim Vəliyev layihənin məqsədi barədə məlumat verib. Bildirib ki, məqsəd tanınmış rəssamlarımızın yaradıcılığını və Azərbaycan milli təsviri sənət irsini gənc nəsle aşılamaqdan ibarətdir. Kitabda qədim dövrlərdən başlamış müasir dövrə qədər Azərbaycan təsviri incəsənətinin inkişaf yolları mərhələ-mərhələ tədqiq edilir.

Kitab “Ön söz”dən, baş məqalədən, 40 məşhur rəssam haqqında ayrıca yazıdan və qırx rəssamın yaradıcı bioqrafiyası haqqında ayrıca bölmədən ibarətdir.

XINALIQ SAKİNİ EVİNDƏ MUZEY YARADIB

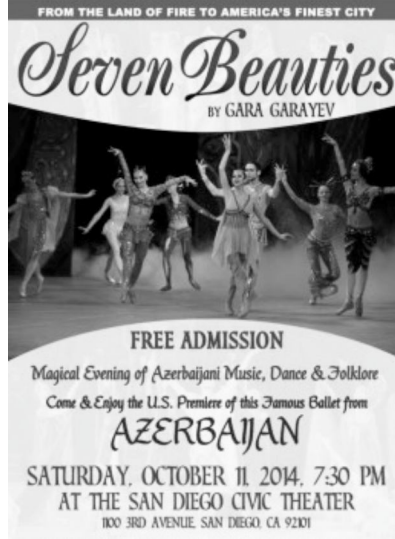
Qubanln Xınalıq kənd sakini, 57 yaşlı Hacıbala Mədəlovun evi yaşadığı kənd qədər məşhurdur

Xınalıqə gələn turistlərin diqqətini cəlb edən bu evdə kəndin tarixini, mədəniyyətini əks etdirən üzlərlə eksponat sərgilənir. Hacıbala Mədəlov deyib ki, kiçik muzeyindəki eksponatları 88-ci ildən toplamağa başlayıb. Eksponatların toplanması isə ona heç də asan başa gəlməyib.

Onun ən böyük arzusu muzeyindəki eksponatları artıraraq xarici ölkələrdə sərgi təşkil etməkdir.

KALİFORNİYADA “YEDDİ GÖZƏL” BALETİNİN UĞURU

Azərbaycanın Los-Ancelesdəki baş konsulluğunun təşəbbüsü və təşkilatçılığı, Azərbaycanın Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin dəstəyi ilə oktyabrın 13-də ABŞ-ın Kaliforniya ştatında səhnələşdirilən “Yeddi gözəl” baleti okeanın o tayında ilk dəfə nümayiş etdirilib

Üç mindən çox amerikalının izlədiyi tamaşa Kaliforniyanın ikinci ən böyük şəhəri olan San-Dieqonun tanınmış Şəhər Teatrında (Civic Theater) göstərilib.

San-Dieqo Baletinin səhnəyə qoyduğu tamaşanın xoreoqrafi sözügedən baletin direktoru, yüksək mükafatlar laureatı Xavier Velaskodur. Baletin musiqisi San-Dieqo şəhərində fəaliyyət göstərən nüfuzlu Grossmont Simfonik Orkestrinin ifasında səsləndirilib, bütün rollar isə amerikalı balet ustaları tərəfindən ifa edilib.

Dahi Qara Qarayevin baleti amerikalı tamaşaçıların ayaqüstü və gurultulu alqışları ilə qarşılanıb.

Tamaşadan sonra Azərbaycanın Los Angelesdəki baş konsulluğu tərəfindən rəsmi ziyafət verilib. ABŞ federal və yerli seçkili orqanlarının rəsmiləri, San Dieqo və digər müxtəlif şəhərlərin bələdiyyə şuralarının üzvləri, xarici diplomatlar, ictimai və mədəniyyət xadimləri, rejissor və bəstəkarlar, universitet professorları, KİV nümayəndələri və digər şəxslər ziyafətdə iştirak ediblər.

AZƏRBAYCAN TƏRCÜMƏ MƏRKƏZİ BƏDİİ TƏRCÜMƏ MÜKAFATI TƏSİS EDİB

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında Tərcümə Mərkəzi (ATM) bədii tərcümə əməyinin dəyərləndirilməsi, tərcümə sahəsinin inkişafının stimullaşdırılması məqsədilə “Dəf(i)nə yarpağı” adlı bədii tərcümə mükafatı təsis edib

ATM-dən bildirilib ki, müsabiqənin 2 ildən bir keçirilməsi nəzərdə tutulur. Tərcümə əsərlərinin qəbul müddəti bu ilin oktyabrın 24-dən dekabrın 20-dək müəyyən edilib. Qaliblərin adı 2015-ci ilin mart ayının sonlarında keçiriləcək mükafatlandırma mərasimində elan olunacaq.

Müsabiqəyə nəsr və poeziya üzrə Azərbaycan dilinə tərcümə edilmiş əsərlər qəbul edilir. Hər nominasiya üzrə mükafat bir müəllifə və bir əsərə təqdim ediləcək.

Qalib əsərlərin seçimi iki mərhələ üzrə aparılacaq. Ekspertlərin və mükafat komissiyası üzvlərinin adları mükafatlandırma mərasiminə qədər gizli saxlanılacaq.

Qaliblərə diplom və pul mükafatı təqdim ediləcək.

Müsabiqəyə qatılmaq istəyənlər əsərlərini press@aztc.gov.az elektron ünvanına göndərə bilərlər.

Müsabiqə ilə bağlı daha ətraflı məlumatı ATM-nin aztc.gov.az saytından oxumaq olar.

"MƏHƏBBƏT ƏFSANƏSİ" "BOLŞOY TEATR"IN SƏHNƏSİNDƏ

Azərbaycanın xalq artisti, məşhur bəstəkar, Xəzər Universitetinin fəxri doktoru Arif Məlikovun "Məhəbbət əfsanəsi" baleti yenidən Rusiyanın "Bolşoy Teatr"ının repertuarına daxil edilib

Oktyabrın 23-də dünya şöhrətli bu teatr Azərbaycan bəstəkarının ölməz əsərini yeni quruluşda tamaşaçılara təqdim edib. Baletin quruluşçu xoreoqrafı Yuri Qriqoroviç olub. Səhnələr mərhum teatr rəssamı Simon Virsaladzenin eskizləri əsasında qurulub. Yeni quruluşda Fərhad rolunu "Bolşoy Teatr"ın aparıcı solisti Denis Redkin, Şirin rolunu Rusiyanın əməkdar artisti Nina Kaptsova ifa edirlər.

Y. Qriqoroviç jurnalistlərə açıqlamasında "Məhəbbət əfsanəsi" baletin görkəmli türk şairi Nazim Hikmətin pyesi əsasında ilk dəfə 1961-ci ildə Leninqrad Dövlət Opera və Balet Teatrında (hazırkı Sankt-Peterburq Mariya Teatrı) səhnələşdirildiyini bildirib: "Yeni quruluşda tamaşa "Bolşoy Teatr"ın səhnəsində təmirdən sonra ilk dəfə tamaşaçılara təqdim edilir. Mən 33 il "Bolşoy Teatr"ın truppasına rəhbərlik etmişəm. "Məhəbbət əfsanəsi" teatrın repertuarında həmişə olub. Tamaşanın yeni quruluşunda gənc balet ustaları, o cümlədən Svetlana Zaxarova, Denis Redkin iştirak edirlər. Gənclərin tamaşaya marağı göstərir ki, "Əfsanə" yaşayır".

Baletin quruluşunda bəzi dəyişikliklər edildiyini bildiren Y. Qriqoroviç təkcə musiqiyə toxunmadığını söyləyib: "Çünki Arif Məlikovun musiqisi füsunkardır. Mən xoşbəxtəm ki, dostum Arif tamaşanın premyerasında iştirak etmək üçün Moskvaya gəlib, tamaşa doğma səhnəsinə qayıdıb və böyük uğurla nümayiş etdirilir".

Arif Məlikov isə "Bolşoy Teatr"ın dünya mədəniyyətinin ən qabaqcıl nümunələrini özündə cəmləyən sənət ocağı olduğunu bəyan edib: "Məhəbbət əfsanəsi"nin Rusiyanın əsas səhnəsinə qayıtması Azərbaycan mədəniyyətinin zəfəridir".

Y. Qriqoroviçlə dostluğundan danışan görkəmli bəstəkar yaradıcı insanların 50-60 il dostluq etməsini nadir hadisə adlandırır: "Biz gəncliyimizi qoruyub saxlaya bilmişik və "Əfsanə" də elə buna görə yaşayır, çünki incəsənət və məhəbbət sərhəd tanımır".

Azərbaycanın mədəniyyət və turizm naziri Əbülfəs Qarayev "Məhəbbət əfsanəsi"nin yeni quruluşda "Bolşoy Teatr"da premyerasının Azərbaycan mədəniyyəti üçün çox önəmli hadisə olduğunu bildirib: "Baletin yeni quruluşunun hazırlanmasına teatrın kollektivinin aparıcı və istedadlı nümayəndələri cəlb olunublar. Teatrın təmirindən sonra bərpa olunan ilk tamaşalardan birinin "Məhəbbət əfsanəsi" olması Arif Məlikov sənətinin ölməzliyindən xəbər verir".

Qeyd edək ki, "Məhəbbət əfsanəsi" ilk dəfə 1961-ci ildə Sankt-Peterburqun Mariya Teatrında səhnələşdirilib, 4 ildən sonra isə artıq Bolşoy Teatrın səhnəsində nümayiş etdirilib.

KƏSSƏ HƏR KİM TÖKÜLƏN QAN İZİNİ...

Dünya nizamındaki gərginlikdən doğan hadisələrlə zəngin XX əsrin əvvəlləri həm də türk millətinin sınağa çəkildiyi illər idi. Türk dünyasının nəhəng simalarından olan İsmayıl bəy Qasıralının “İşdə bir, fikirdə bir, əməldə bir”, Əli Bəy Hüseynzadənin “Türkləşmək, islamlaşmaq, müasirləşmək” çağırışları öz bəhrəsini tədricən versə də, görüləsi işlər hələ çox idi. Belə bir dövrdə, eləcə də Azərbaycanın sovet Rusiyası tərəfindən işğalından sonrakı illərdə yazıb-yaratmış Hüseyn Cavid milli şüurumuzun oyanmasında mühüm rol oynayıb. Milli siyasətində Rusiya imperiyasından heç də fərqlənməyən sovet rejiminin tüğyan etdiyi illər ziyalılarımız üçün də bir sınaq olub. Hüseyn Cavidin özünün dediyi kimi, mərdlik, namərdlik, kişilik, nakışilik kimi xüsusiyyətlər o dövrdə məhək daşından keçib.

Milli poeziyamızda fəlsəfi lirikanın təkrarsız nümunələrini yaratmış Hüseyn Cavid mənzum faciələri və tarixi dramları ilə Azərbaycan dramaturgiyasında yeni mərhələ açıb. Onun mədəniyyətimizin dərin kökləri üzərində qol-budaq atmış yaradıcılığı Şərqi estetik fikir tarixi və dünya romantizm ənənələri ilə sıx bağlı olub. Dahi sənətkarın zəngin irsinə “Keçmiş günlər”, “Bahar şəbnəmləri” şeirlər silsiləsi, “Azər”, “Kor neyzən” poemaları, “Ana”, “Maral”, “Şeyx Sənan”, “İblis”, “Şeyda”, “Uçurum”, “Afət”, “Peyğəmbər”, “Topal Teymur”, “Knyaz”, “Səyavuş”, “Xəyyam”, “İblisin intiqamı” dramları, ədəbi, elmi, ictimai baxışlarını əks etdirən məqalələri, məktubları daxildir. “Atilla” (Gözəl Eyida), “Çingiz”, “İblisin ilhamı”, “Telli saz”, “Şəhla”, “Koroğlu” adlı əsərləri isə 1937-ci ilin müdhiş 4 iyun gecəsində müsadirə olunub.

Mürşidliyə aparan yollar

Hüseyn Rasizadə 1882-ci il oktyabrın 24-də Naxçıvan şəhərində Molla Abdullanın ailəsində dünyaya göz açıb. Musiqini, muğamatı yaxşı bilən, məlahətli səsi ilə tanınan atasının qəzələ vurğunluğu gələcəyin söz ustası Hüseynə də keçib.

Mollaxana təhsili Hüseynin ürəyincə olmadığı üçün o, Naxçıvan rus-tatar məktəbində (Məhəmməd Tağı Sidqinin “Məktəbi-tərbiyə”sində), sonra Təbrizin “Talibiyyə” mədrəsəsində oxuyub.

İstanbulda filosof Rza Tofiqdən evdə təhsil almış (1906) Hüseyn Cavid universitetin ədəbiyyat şöbəsinə daxil olub. Şəhərin ədəbi mühiti, yeni ədəbiyyatın Tofiq Fikrət, Rza Tofiq, Məhməd Akif, Əbdülhaq Hamid, Xalid Ziya Uşaqılıgil, Cənab Şəhabəddin kimi simalarının yaradıcılığı onun estetik görüşlərinin, sənət kredosunun formalaşmasına təsirsiz ötüşməyib. “Bəncə ədəbiyyat başqa, siyasət və təbliğat daha başqadır” deyən şairin “sənət sənət üçündür” nəzəriyyəsinə təqib etdiyi vaxtlar da olub.

Tofiq Fikrətin əsərlərindən təsirlənən Hüseyn Cavidin ədəbi coğrafiyası daha genişdir. Şairin diqqətinin irfan düşüncəsinə, təsəvvüf ədəbiyyatının qaynaqlarına, Qərb fəlsəfəsinə yönəlməsində isə Rza Tofiqin təsiri çox olub. O, müəllimindən “şair bütün varlığın ahəng və mənasını sezən ruh olmalıdır” təlimini mənimsəyib.

Məhməd Akifin də, Hüseyn Cavidin də “Kor neyzən”i var. Lakin Cavidin qəhrəmanı daha mükəmməl xarakter sahibidir. İstanbula Hüseyn Salik Rasizadə kimi getmiş şairin Hüseyn Cavidləşməsi də Məhməd Akifin baş redaktor olduğu “Sıratı-müstəqim”də gerçəkləşib. Həmin nəşrdə şairin “Yadı mazi”, “Son bahar”, “Elmi-bəşər” adlı şeirləri çıxıb.

İstanbuldan yazdığı məktubunda “Əsir olduğum bir şey varsa, o da həqiqət və məhəbbətdir” fikri Hüseyn Cavidin düşüncələrindən xəbər verir. Bu həqiqət və məhəbbətin mənası isə onun vətəninə, millətini azad və xoşbəxt görmək istəyində idi. O fikirləşirdi ki, millətin duruşu və xilasını mütləq milli məfkurənin yetişdirilməsindədir.

Hüseyn Cavid inqilabın deyil, təkamülün tərəfdarı idi. Beləliklə, filosof Rza Tofiqin tələbəsi 1910-cu ildə Naxçıvana Azər Turanın yazdığı kimi, bir mürşid olaraq qayıdıb.

Məhv edən haqlı, məhv olan haqsız ...

Bakıda, Gəncədə, Tiflisdə pedaqoji fəaliyyətini davam etdirən Hüseyn Cavid bədii yaradıcılıqla da

məşğul olub. “Maral” faciəsini Gəncədə, “Şeyx Sənan”, “İştə bir divanədən bir xatirə” şeirlərini, “Şeyx Sənan” faciəsinin bəzi parçalarını Tiflisdə yazıb. İlk kitabları olan “Ana” və “Keçmiş günlər” də Tiflisdə çıxıb.

1918-ci ilin mart hadisələrindən sonra Təbrizə gedən şairin Şeyx Məhəmməd Xiyabaninin “Təcəddüd” qəzetində şeiri dərc edilib. Naxçıvana qayıdan Hüseyn Cavid Mişkinaz xanım ilə evlənib.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə Hüseyn Cavidin Abdulla Şaiqlə birgə yazdığı “Ədəbiyyat dərsləri” ortaq türk ədəbiyyat tədrisinin, məktəbin yaradılması istiqamətində atılan addımlardandır.

Sovet hakimiyyətinin ilk illərində tale ustad sənətkarı sanki sınağa çəkirdi. Qardaşını, qızını itirir. Xanımı cərrahiyyə əməliyyatı olunur. Yeni yazdığı əsərlərdən birini məhv edir. Ehtiyac ucbatından şəxsi kitabxanasındaki kitabları, dolabındakı paltarları satır... Ədəbi tənqid isə bu dövrü 40 yaşlı Hüseyn Cavidin yaradıcılığında “məfkurəvi tərəddüd və böhran” adlandırır. Halbuki bu illərdə “Peyğəmbər” və “Topal Teymur” yazılıb.

1937-ci ilin 4 iyun gecəsi və ondan sonrakı hadisələr dahi sənətkarın ideya-məfkurə istiqamətini zərə qədər də dəyişə bilmir...

“Bənim Tanrım gözəllikdir, sevgidir”

- Deyən Hüseyn Cavid dramaturq olmazdan öncə böyük romantik şair, lirik, sevgi və gözəllik aşiqi kimi tanınıb. O, həyata və insanlara ülvi məhəbbətin ən yüksək qatından baxaraq, dünyanı, bəşəriyyəti azad, səadət və rifah içində görmək istəyib:

Hürriyyət? Ah, o bəncə fəqət tatlı bir xəyal...

Dünyada varmı hürriyyəti? İştə bir sual!..

Bəşəriyyətin xilas yolunu qadına məhəbbətdə görəndə ədibin aşağıdakı kəlmələri isə bu gün də dillər əzbəridir:

Qadın gülərsə, şu ıssız mühitimiz güləcək,

Sürüklənən bəşəriyyət qadınla yüksələcək...

Hüseyn Cavidin poeziyasında dərin həyat fəlsəfəsi, sağlam məntiq, insan kamalına möhkəm inam öz əksini tapıb.

Azərbaycan ədəbiyyatına ümumtürk məfkurəsi gətirən böyük sənətkar “Dəniz tamaşası” (1912) şeirində qoca türkün dili ilə millətin döyüş ruhunun qorunmasının vacibliyindən, əks halda millətin əxlaqının iflasa uğrayacağından söz açıb. Dil və din birliyinin qorunub saxlanması problemini “Hərb və fəlakət” şeirində qələmə alaraq “İttihad! İştə ən böyük ideal” yazıb.

Sovet hakim ideologiyasının dil siyasətini dərinləndirən Hüseyn Cavid mübarizəni sonadək aparıb, əsərlərinin nəşri ilə bağlı redaksiyaya müraciətində imlasına toxunulmamasını yazıb.

Ümumbəşəri problemləri humanizm mövqeyindən işıqlandıran şairin:

Kəssə hər kim tökülən qan izini,

Qurtaran dahi odur yer üzünü - kəlmələri bu gün də aktual səslənir. Bu misralar zamanın gərdsini dərinləndirən dahi sənətkarın münafiqə, müharibə və digər qanlı olayların hələ uzun illər düşüncələrə hakim kəsilməyini şair qəlbi ilə hiss etdiyinin nişanəsidir.

Vətənə qayıdış

Hüseyn Cavidin ötən əsrin 50-ci illərində bəraət almasına baxmayaraq, ona ehtiyatla yanaşılıb. Onun “Azərbaycan ədəbiyyatının Şekspiri” olduğu etiraf edilsə də, gündəmə ehtiyatla gətirilib, əsərləri səhnəyə az qoyulub. Dahi sənətkara siyasi bəraəti ümummilli lider Heydər Əliyev qazandırır.

Hüseyn Cavidin anadan olmasının 100 illik yubileyinə hazırlığın gətirdiyi dövrdə ümummilli lider Heydər Əliyevin şəxsi təşəbbüsü ilə onun məzarının Sibirdə tapılıb, nəşinin Azərbaycana gətirilməsi qüdrətli söz ustasına böyük sevgi və ehtiramın təzahürü idi. Ulu Öndərin bu qətiyyətli addımı ilə təkcə dahi sənətkarın ruhu deyil, onu sevən milyonlarla insanın qəlbi rahatlıq tapdı.

Ümummilli Liderin özünün qeyd etdiyi kimi: “...Tarix hər şeyi öz yerinə qoydu. Hüseyn Cavidin cənazəsi də Sibirdən öz vətəninə gətirildi, onun adı da yüksəldi...”

Bəli, taleyinə ağırlı-acılı, məşəqqətli bir ömür yazılmış Hüseyn Cavidin ölümündən çox-çox sonra tarix öz ədalətli hökmünü verib, böyük sənətkarın xatirəsi ona layiq şəkildə əbədləşdirilib. Bizim hər birimiz dahi sənətkarın xatirəsinə göstərilən ehtiramdan qürur duyuruq.

Ulu Öndərin Hüseyn Cavidlə bağlı əvəzsiz tarixi xidmətlərini bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev uğurla davam etdirir. Dövlətimizin başçısının müvafiq sərəncamlarına əsasən böyük sənətkarımızın əsərləri latın qrafikasında çap olunub, anadan olmasının 125 və 130 illik yubileyi dövlət səviyyəsində keçirilib.

Azərbaycan mədəniyyətinin gündən-günə inkişaf etdiyinin, dünyada tanındığının və qəbul olunduğunun şahidi kimi qürurla deyə bilərik ki, Hüseyn Cavidin vaxtilə məfkurə davasını insanların beyninə, milli zehniyyətinə aşılamaq məqsədilə qələmə aldığı

Turana qılncından daha kəskin, ulu qüvvət,

Yalnız mədəniyyət, mədəniyyət, mədəniyyət! - arzuları da bu gün gerçəkləşib.

*Gözəl Ağayeva,
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru
AzərTAC-ın müxbiri
23.10.2014*

“ARXEOLOQ OLMAĞIN ÜSTÜNLÜYÜ ONDADIR Kİ, QEYRİ - ADI HİSS VƏ DÜŞÜNCƏLƏRLƏ YAŞAYIRSAN”

Azərbaycanın görkəmli arxeoloq alimi, tarix elmləri doktoru, professor, BDU-nun Arxeologiya kafedrasının müdiri, əməkdar müəllim, Xəzər Universitetinin “Azərbaycan arxeologiyası” jurnalının baş redaktoru, ölkəmizin hüduudlarından kənarında da yaxşı tanınan Qüdrət İsmayılzadənin 80 yaşı tamam oldu. Bu münasibətlə Qüdrət müəllimi təbrik edir, ona möhkəm cansağlığı, uzun ömür, pedaqoji və elmi fəaliyyətində uğurlar arzulayırıq. Alimlə müsahibəni təqdim edirik.

- Qüdrət müəllim, necə oldu ki, məhz bu sahəni seçdiniz?

- Uşaqlıqdan mənim qədim tarixə marağım var idi və azdan - çoxdan bilirdim ki, tarixin ən maraqlı sahələrindən biri arxeologiyadır.

Arxeoloq ümumiyyətlə təbiəti, açıq səma altında işləməyi çox sevən bir adamdır, arxeologiya da bu cəhətdən üstün imkanlara malikdir. Mən bu sahəyə sevə-sevə gəlmişəm. Təəssüf ki, mənim oxuduğum illərdə universitetdə arxeologiya ixtisası götürülmüşdü və mənim ixtisaslaşmam beynəlxalq münasibətlər üzrə oldu. Diplom işim “Alman faşizminin İkinci Dünya müharibəsi ərəfəsində xarici siyasəti” idi.

Yaxşı, maraqlı işlər yazırdım, ancaq bununla belə, arxeologiya heç vaxt fikrimdən çıxmırdı. Universitetdə arxeologiya fənnindən mənə dərs deyən görkəmli arxeoloq Qara Əhmədovun da bunda böyük rolu oldu.

Universiteti bitirdikdən sonra müəllim işlədiyim ucqar dağ kəndində “Qədim abidələri öyrənən dər-nək” yaratmışdım. O vaxt Yardımlı ən az öyrənilən bölgə idi və mən dər-nəyə gəncləri, uşaqları dəvət etmişdim. Eyni zamanda, qəzetlərə məqalələr yazırdım və bunun nəticəsində mənə Akademiyaya dəvət etdilər. Müəllimliyi sevsəm də, mən bu sahəyə

qayıtmalıydım və qayıtdım.

- Arxeoloq olmağın, sizə görə, üstünlükləri nələrdir?

- Arxeoloq olmağın üstünlüyü ondan ibarətdir ki, qeyri-adi hiss və düşüncələrlə yaşayırsan, bayağılıqdan uzaq düşürsən.. Təsəvvür edin ki, mən 3, 5, 10 min il bundan əvvəl ulu babamın keçdiyi yoldan keçirəm, o yolu öyrənirəm, keçmişdə baş verən hadisələri yaşayıram, qərribə hadisələrin şahidi oluram. Yaxşı - pis əməllərdən nəticə çıxarıram, yaxşımı davam etdirmək, pisin baş verməməsinə çalışıram. İnsan arxeologiya ilə zənginləşir.

- Arxeologiya macərəlarla dolu bir elmdir. “Arxeolqun çöl gündəliyindən” kitabımı oxudum və orada mənim ən çox diqqətimi çəkən “İşpiyon əhvalatı” oldu... Qüdrət müəllim, o an nə hisslər keçirdiniz?

- Mənim işlədiyim bölgə Sovetlər məkanında Qırmızı imperiyanın cənub sərhədlərinin bir hissəsi idi. O vaxt sərhəd bölgələrə nəzarət güclü idi. Arxeoloji tədqiqat apararı zaman çox vaxt elə olurdu ki, ucsuz - bucaqsız çöllərdə tək qalırdım. Şübhəsiz ki, bu, diqqəti cəlb edirdi : “bu kimdir, burada nə iş görür?” Belə hallarda, adətən, sənədləri təqdim edib keçirdin, amma mənim bəxtimə naşı adam düşdü (gülümsəyir) Heç cür məni başa düşmək istəməirdi. Təbii ki, əsəbilik keçirdim...

- Elə bir gənc arxeoloq və ya tələbələrindən kimsə varmı ki, onu Qüdrət İsmayılzadə davamçısı kimi görürsünüz və bu sahədə ona kömək edirsiniz?

- Bəli var: Orxan Zamanov və Pərviz Qasımov. Orxan Zamanov xüsusilə seçilir. Onların öz prinsipləri var və mən bu halı yüksək qiymətləndirirəm. Adlarını çəkdiyim gənc arxeoloqlar ürəkdən bu sahəyə bağlıdırlar, özləri müstəqil şəkildə ən çətin, ağır mövzuları götürür və araşdırırlar.

- Xəzər Universitetində müəllim kimi fəaliyyət göstərmisiniz, eyni zamanda da 1999-cu ildən Xəzər Universitetində nəşr olunan “Azərbaycan Arxeologiyası” jurnalının baş redaktorusunuz...

- Xəzər Universitetində mən həmişə səmimi, xoş münasibət görmüşəm, təhsilə, elmə ciddi yanaşma, qayğı görmüşəm, həm də “Xəzər”in əməkdaşlarını sevmişəm, istər elmi, istərsə də mədəni cəhətdən çox yüksək səviyyəli insanlardır. Tələbələrə gəldikdə,

müasir tələblərə uyğun, geniş dünyagörüşünə malikdirlər və təbii ki, bir pedaqoq kimi onlarla işləmək daha maraqlı, daha məqsədəuyğundur.

“Azərbaycan Arxeologiyası” jurnalı mənim təşəbbüslə 1999-cu ildə Xəzər Universitetinin rektoru, professor Hamlet İsxanlı tərəfindən təsis olunanda, Hamlet müəllim baş redaktor vəzifəsini mənə təkli etdi və mən də məmuniyyətlə razılıq verdim. Jurnal artıq 15 ildir ki, nəşr olunur və elmi ictimaiyyətdə böyük nüfuza malikdir.

Jurnal, əsas etibarilə, Azərbaycanda arxeologiya elminin yaranma və inkişaf tarixini, nailiyyətlərini və perspektivlərini işıqlandırmaya yönəldilsə də, əhatə dairəsi və istiqamətləri daha geniş və çoxsahəlidir. Jurnalın “Tədqiqatlar”, “Maraqlı tapıntılar”, “Elm tarixi”, “Böyük arxeoloji kəşflər” və digər

bölmələrində Azərbaycan və dünya arxeologiyasının mühüm problemləri və yenilikləri daim diqqət mərkəzindədir. Dünya arxeologiyasının tanınmış korifelərinin böyük elmi əhəmiyyət kəsb edən məqalələrinin jurnalda vaxtaşırı çapı “Azərbaycan Arxeologiyası” jurnalının yüksək elmi nəzəri istiqamətini müəyyən edən xüsusiyyətlərdəndir. Jurnalda çap olunan yazılar təkcə elmi mütəxəssislər üçün yox, geniş elmi ictimaiyyət üçün nəzərdə tutulmuşdur. Hər bir elmi məqalə üçün rus və ingilis dillərində xüsusi xülasələr verilir.

- Azərbaycanı bir çox beynəlxalq tədbir və qazıntılarda təmsil etmisiniz.. Ən əhəmiyyətli və maraqlı xarici səfəriniz?

- Qeyd edirəm ki, hələ Sovetlər Birliyi dövründə İttifaqdan Beynəlxalq Arxeoloqlar Assosiasiyasının ilk və yeganə üzvü olmuşam. Elə həmin dövrlərdə Troya və Boğazköy beynəlxalq qazıntılarda iştirak edən arxeoloqam. Bundan başqa, dünya sivilizasiyası içərisində özünəməxsus yeri olan Altın-təpə qazıntılarında iştirak etmişəm.

Dəfələrlə Azərbaycanı xarici ölkələrdə beynəlxalq konfrans və simpoziumlarda təmsil etmişəm. Bir dəfə Astana şəhərində “Azərbaycanda türk dövrü” mövzusunda məruzə ilə çıxış etdim. Sovet dönəmində, ümumiyyətlə, “türk” sözü olmasın deyə, Azərbaycan tarixində bu dövr qısaldılıb, tarixin

müəyyən bir zaman kəsiyi çıxarıldı. Bu mövzuda çoxlu mənbələr də var ki, Azərbaycan Böyük Çin səddindən tutmuş Qara dəniz sahillərinə qədər uzanan Türk dünyasının ayrılmaz bir hissəsi olub. Və bunu ictimaiyyətə məhz mən çatdırdığıma görə çox böyük qürur hissi duyuram. Ümumiyyətlə, bu dövr ilk orta əsrlər dövrü yox, məhz Türk dövrü kimi tarixə daxil olmalıdır. Bundan başqa, Almaniyada Azərbaycanın qayaüstü təsvirləri haqqında, Yaponiyada Tokio universitetində Azərbaycanın qədim abidələri haqqında məruzə ilə çıxış etmişəm. Xarici tədqiqatçılar tərəfindən böyük maraqla qarşılandı, hətta mənimlə birlikdə tədqiqat aparmaq arzusunda oldular. Bütün bunlar bizim tariximizin zənginliyi ilə əlaqədardır.

- Yaponiyadan söz düşmüşkən, oğlunuz Gürsel dünyanın inkişaf etmiş ölkələrindən olan Yaponiyada Azərbaycanı təmsil edən fəvqaladə və səlahiyyətli səfirdir. Səfir atası olmaq necə bir hisdir Qüdrət müəllim?

- Azərbaycanı uzaq bir ölkədə, eyni zamanda, dünyanın nüfuzlu bir ölkəsində təmsil edən bir şəxsin atası olmaq... Əlbəttə, istər-istəməz qürur hissi keçirirəm. Yaponiya kimi böyük, qədim, nəcib mədəni ənənələrə malik olan ölkədə Azərbaycanı lazımı səviyyədə təmsil edən bir oğulun atası olmaq, əlbəttə ki, məndə qürur hissi oyadır, həm də bir az həyəcan, narahatlıq hissləri də olur. Müəyyən təbii hadisələrlə (sunami və s. kimi) bağlı bir ata kimi narahatlıq hissi keçirirəm. Mən gənclərimizə tövsiyyə edirəm ki, öz arzuladıqları peşənin arxasınca inamla, səbrlə, iradəylə getsinlər, heç vaxt ruhdan düşməsinlər, dözümlü olsunlar və o zaman öz məqsədlərinə çatacaqlar.

- Qüdrət müəllim, siz həm də uzun müddət Türkmənistan prezidenti yanında qədim Şərqi mədəni irsini öyrənən Beynəlxalq Elmi Şuranın, Türkmənistan prezidentinin təsis etdiyi “Miras” jurnalının beynəlxalq redaksiya heyətinin üzvü olmusunuz. Bu haqda nə deyə bilərsiniz?

- Əvvəlcə onu qeyd edirəm ki, mənim Türkmənistanla hələ aspirant illərimdən əlaqəm olub. Türkmənstanda keçən əsrin 90-cı illərində konfrans keçirdi, qədim Şərqi mədəni irsini öyrənən Beynəlxalq Elmi Şura yaradıldı. Türkmənistanla geniş əla-

qələrim olduğuna görə Türkmənistan Prezidentinin sərəncamı ilə mən də bu şuraya daxil edildim. Həm də “Miras” jurnalının beynəlxalq redaksiya heyətinin üzvü oldum. Beynəlxalq elmi konfranslarda iştirak etdirdim, Azərbaycan arxeologiyasının problem məsələləri üzrə məruzələrlə çıxış etdirdim. Aşqabad şəhərində keçirilən konfransda “Qızıl sünbül” medalına layiq görüldüm.

- Bildiyimə görə, poeziya və incəsəntlə maraqlanırsınız. Arxeologiyada da müəyyən qədər poeziya, macəra, romantika var. Bu arxeologiya ilə bağlıdır ya sizin təbiətinizdən irəli gəlir?

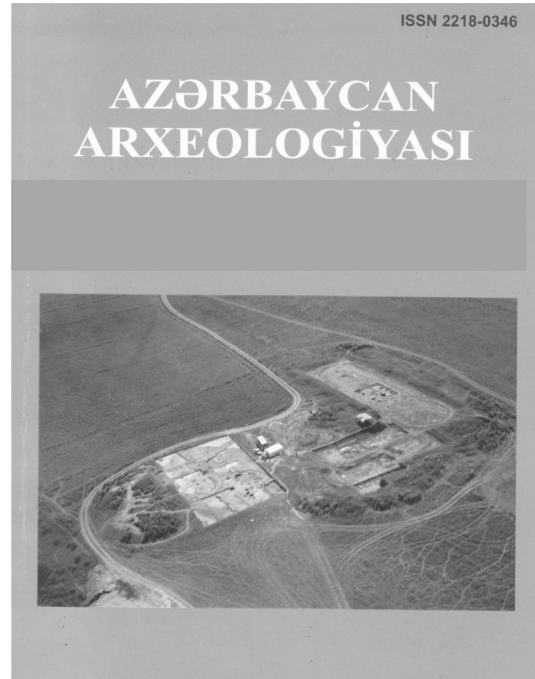
- Bu, təbiətimdən irəli gəlir. Uşaqlıqdan poeziya ilə maraqlanıram, çoxları elə bilir mən özüm də şeir yazıram. Məktəb vaxtlarımdan çoxlu mütləq edirdim, kitabxanalarda çox vaxt keçirirdim. Öyrəndiyim hər şeyə görə orta məktəb müəllimlərimə borcuyam, minnətdaram. Hər hansı ölkədə olsam, onları öz poeziyaları ilə heyrətləndirməyi bacarıram.

İspaniya poeziyasından Federiko Qarsia Lorqa, Yaponiya poeziyasından İşikava Takuboku kimi nümayəndələri misal göstərə bilərəm ki, onların həyat və yaradıcılığı məni daha çox maraqlandırır. İ.Takubokunun yubileyi ilə bağlı Yaponiya muzeyinə dəvət olunmuşdum. Orada onun şərəfinə park yaradılıb, parkın içərisində qranit daşlarda onun şeirləri həkk olunub. Bundan başqa, Mirzə Şəfi Vazehin şeirlərini də sevirəm. Çox dərin mənası var, ümumiyyətlə, istər şeirlərdə, istərsə də mahnılarda mənim üstünlük verdiyim cəhət onların insanı düşünməyə vadar etməsidir. İncəsənətdə plastikanı çox sevirəm. Oturub saatlarla klassik baletə baxa bilərəm, eyni zamanda dram teatri, opera..

- Geriyə dönüb baxanda istər şəxsi həyatınızda, istərsə də peşənizdə heç peşmançılığınız, təəsüf hissi olubmu?

- Əlbəttə, peşmançılıqlar olub. Amma qismət... Ümumi götürsək, mən həyatımdan, ailəmdən, sənətimdən çox razıyam. Ən əsası, onu deyə bilərəm ki, mən həyatımı boş yerə sərf eləməmişəm, xalqıma, dövlətə, gənc nəsillərə müəyyən qədər əməyim, xidmətim olubsa, bu özü böyük xoşbəxtlikdir.

*Aygün Qəşənova,
Xəzər Universitetinin əməkdaşı*

Sizin (Xəzər Universitetinin) faydalı fəaliyyətlərinizdən birini də Azərbaycan arxeologiyasına aid buraxdığınız ilk qaranquşda – “Azərbaycan arxeologiyası” jurnalında görürəm.

Siz təsəvvürünüzə gətirə bilməzsiniz ki, bu jurnalın Azərbaycan arxeologiyasının, onun qədim tarixi və xalqımızın zaman və məkan daxilində yaratdığı maddi mədəniyyətin tədqiqində, tariximizin boş səhifələrinin doldurulmasında nə kimi böyük əhəmiyyəti var.

*Akademik B.Ə.Budaqov,
Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası*

Жизненная необходимость развития научных контактов в рамках стран СНГ остро ощущается учеными.

Разрыв транспортных и информационных связей на территории бывшего СССР пагубно сказывается на развитии науки... И все же практические интересы науки постепенно ведут к формированию общего научного пространства... В этом же направлении заслуживает внимания журнал “Azərbaycan arxeologiyası” (“Археология Азербайджана”), издаваемый в Баку. Оглавление номеров журнала свидетельствует о довольно широком научном пространстве его.

*Вадим Массон,
академик Российской Академии
естественных наук и Академии наук
Туркменистана*

17 MİN DOLLARLIQ SMARTFON

*"Vertu" şirkəti qiyməti 17 min dollardan başlayan
"Vertu for Bentley" smartfonunu nümayiş etdirib*

Smartfon "Bentley" avtomobil istehsalçısı ilə birgə hazırlanıb. Yeni model "Vertu"-nun əvvəlki smartfonlarından dizayn və "Bentley" əlavə tətbiqi ilə fərqlənir.

Smartfonun korpusu titandan hazırlanıb və ekran möhkəmliyinə görə almaz materialına oxşar saffir şüşə ilə örtülmüşdür. Xarici formada edilmiş dəyişiklikdən başqa, dizayna avtomobil şirkətinin loqotipi əlavə olunub. Telefon dəstinə dana dərisindən çexol daxildir.

Yeni aparat komponentlərinə görə əvvəlki "Signature Touch" modelinə oxşardır: 4.7 düym diaqonallı ekran, 13 meqapiksellik kamera, həmçinin 2.1 meqapiksellik ön kamera ilə təchiz edilib.

DÜNYA İNTERNETLƏŞİR: 33 MİLYARD QURĞU ŞƏBƏKƏYƏ QOŞULACAQ

*Bu ilin sonunadək dünyada internetə qoşulmuş 12 milyard qurğudan istifadə olunacaq;
"Strategy Analytics" proqnozuna görə isə, 2020-ci ildə bu göstərici 33 milyard
qurğuyadək və ya planet əhalisinin hər biri üçün 4,3 internet qurğusunadək artacaq*

Analitiklərin fikrincə, daha çox artım "Əşyalar interneti"ndə - insan müdaxiləsi olmadan işləyən ötürücülər (M2M) seqmentində qeydə alınacaq. Yayılmasına görə ikinci və üçüncü yerdə smartfonlar və "ağıllı" ev qurğuları qərarlaşacaq. "Strategy Analytics" qeyd edib ki, internetə fərdi kompüter, smartfon və planşet kimi qoşulan ənənəvi qurğu növləri internet qurğularının ümumi həcmiminin üçdə bir hissəsini təşkil edəcək.

"Strategy Analytics"-in baş analitiki Devid Merser qeyd edib ki, 2007-ci ildə internet qurğularının üçdə iki hissəsi fərdi kompüterlərin payına düşürdüsə, hazırda isə bu göstərici 10 faizə

bərabərdir.

Ekspertlərin qənaətinə görə, 2020-ci ilədək olan dövrdə bazara 17,6 milyard yeni kateqoriyalı internet qurğusu çıxarılacaq. Artan "Əşyalar interneti" seqmenti "M2M"-in, intellektual obyektlərin, şəbəkə və şəhərlərin inkişafına əhəmiyyətli təsir göstərəcək.

Şirkətin icraçı direktoru Endryu Braun "əşyalar interneti" nə artıq beş milyard qurğu qoşulub və biz bu inqilabın yalnız başlanğıcında olduğunu deyib. "Ağıllı" şəhərlər və intellektual şəbəkələr "Əşyalar interneti" vasitəsilə yaxın illər və onilliklər ərzində hamının həyatına təsir göstərəcək iki üsuldur".

"HUAWEI" "AĞILLI" QOLBAQ İSTEHSAL EDİB

Çinin "Huawei" şirkəti "Play Smart" qolbağını nümayiş etdirib

Bildirilir ki, yeni qurğu insanın fiziki aktivliyi barədə informasiyanın göstərilməsi üçün işıq diodu ekranı ilə təchiz edilmiş fitnes-trekerdir. "Ağıllı" qolbaq addım və kaloriləri hesablamaq, təyin edilmiş müddətdə sahibini yuxudan oyatmaq kimi funksiyalara malikdir. "Huawei Play Smart", həmçinin smartfona qoşulmanı, daxil olan çağırışlar və SMS-lərin mətni haqda informasiyanın ekrana çıxarılmasını dəstəkləyir. Qurğunu suda istifadə etmək də mümkün olacaq.

Dəyəri təxminən 65 dollar olan "Huawei Play Smart" qurğusu artıq satışa buraxılmışdır.

RUMİNYA PREZİDENTİ MOLDOVA VƏTƏNDAŞLIĞI ALACAQ

Bunu ölkə başçısı Trayan Besesku noyabrın 1-də "Moldova 1" televiziya kanalına müsahibəsində deyib

Beseskunun sözlərinə görə, məsələni moldovalı həmkarı Nikolay Timofti ilə müzakirə edib. Onun fikrincə, bu addım iki ölkənin birləşməsinə kömək edəcək.

Qeyd edək ki, Besesku 2004-cü ildən Rumıniya prezidentidir. Ölkə parlamenti iki dəfə - 2007 və 2012-ci illərdə ona impiçment elan edib, amma hər iki halda postunu qoruya bilib. Besesku iki ölkənin birləşməsinə maraqlı olduğunu gizlətmir. O 2014-cü ilin yanvar ayında Moldovanı Rumıniya torpağı elan edib və hər iki ölkəni birləşməyə çağırıb. Bu çağırış isə Kişinyovda xeyli narazılığa səbəb olub.

FRANSADA PREZİDENTİN VƏZİFƏDƏN KƏNARLAŞDIRILMASI QAYDASI QƏBUL EDİLDİ

Fransa parlamenti oktyabrın 22-də prezidentin vəzifəsindən kənarlaşdırılması qaydası haqqında qanun qəbul edib

Layihənin səsverməsi Senatda keçirilib. Bu ilin yanvarında Milli Məclis layihəni dəstəkləmişdi. Qanunun müddəaları "tutduğu yüksək vəzifəyə uyğun olmayan səhv hərəkətlərə yol verdiyi halda" dövlət başçısının hakimiyyətdən tezliklə uzaqlaşdırılması prosedurunu nəzərdə tutur. Fransız hüquqşünasların şərh etdiyi kimi, qanun həm cinayət (məsələn, adam öldürmə), həm də prezident tərəfindən bilavasitə öz vəzifələrinin yerinə yetirilməməsi, həmçinin Nazirlər Şurası iclasının keçirilməsindən və qanunları təsdiqləməkdən əsaslandırılmamış şəkildə imtina kimi halları nəzərdə tutur.

Bu hallar sırasında prezident tərəfindən konstitusiyanın müddələrinin həyata keçirilməsinə mane olma və ona verilmiş hakimiyyətdən sui-istifadə də var.

Belə hallar qarşıya çıxdığı halda hər iki palata səs çoxluğu ilə xüsusi Ali Məhkəmə palatası yaratmalıdır. Onun tərkibinə parlamentin iki palatasının deputatları daxil olmalı, Milli Məclisin sədri rəhbərlik etməlidir. Fransa prezidenti məhkəmə palatasında şəxsən çıxış edə, yaxud öz nümayəndəsini göndərə bilər. Prezidentin vəzifəsindən kənarlaşdırılmasına dair mümkün qərar bir ay müddətində çıxarılmalıdır. Səsvermə bülletenlərlə aparılır və səslerin üçdə ikisindən çoxu qəbul edilir.

TUNİSDƏ PARLAMENT SEÇKİLƏRİNİN NƏTİCƏLƏRİ

Tunisə oktyabrın 26-da keçirilmiş parlament seçkilərinin nəticələri açıqlanıb

İTAR-TASS agentliyinin verdiyi xəbərə görə, 217 yerlik parlamentdə 85 mandat qazanan dünyəvi "Nidaa Tunis" partiyası 69 mandatla ikinci yeri tutan islamçı "Ən-Nahda"-nı geridə qoyub.

Bu barədə oktyabrın 30-da Tunisin seçkilər üzrə Ali müstəqil instansiyasının (MSK) sədri Şəfiq Sarsar bildirib.

Azad Vətənpərvərlər Birliyi Partiyası 17, Xalq Cəbhəsi 15, Afek Tunis partiyası isə 9 mandat qazanaraq parlamentdə təmsil olunacaqlar. Qalan 24 yerə digər partiyaların təmsilçiləri sahib olub.

AVROPA KOMİSSİYASI YENİ TƏRKİBDƏ İŞƏ BAŞLAYIB

Avropa Komissiyası noyabrın 1-də yeni tərkibdə - Lüksemburqun sabiq baş naziri Jan-Klod Yunkerin rəhbərliyi altında işə başlayıb

Avropa Komissiyasının yeni tərkibində 28 komissar var, onlardan 9-u qadındır. Yunker yeni tərkibi Avropa Parlamenti ilə razılaşdırarkən cəmi bir nəfərin – enerji məsələləri üzrə komissar vəzifəsinə namizəd olan Sloveniyanın sabiq baş naziri Alenka Bratuşekin adını siyahıdan çıxarmalı olub. Nəticədə bu vəzifəni slovak siyasətçi Maroş Şefkoviç tutub. Sabiq enerji komissarı Günter Öttinger informasiya siyasəti üzrə komissar vəzifəsində çalışacaq.

Xarici işlər və təhlükəsizlik məsələləri üzrə komissar vəzifəsini isə Ketrin Eşton dan İtaliyanın sabiq xarici işlər naziri Federika Mogerini təhvil alıb.

TAİLANDDA ÖLKƏ RƏHBƏRLİYİNDƏKİ ŞƏXSLƏRİN VAR - DÖVLƏTİNİN HƏCMİ AÇIQLANIB

Baş nazirin köməkçisinin 42 milyon dolları var

Tailandda ölkə rəhbərliyindəki şəxslərin var-dövlətinin həcmi açıqlanıb. Lent.az-ın məlumatına görə, baş nazir Prayut Kan-o-kanın 3,9 milyon dollarlıq varidatının olduğu hesablanıb. Bundan başqa Tailand Nazirlər Kabinetinin 33 üzvünün var-dövləti də ictimaiyyətə bildirilib.

Qeyd olunub ki, ən varlı hökumət nümayəndəsi hazırda baş nazirin köməkçisi olan Pridiyartorn Devakuladır - 42,2 milyon dollar. Ən kasıb kabinet üzvü isə təhsil naziri Naronq Pipatanasaydır - 190 min dollar.

BMT: JURNALİSTLƏRƏ QARŞI TÖRƏDİLƏN CİNAYƏTLƏRİN 90 FAİZİNİN ÜSTÜ AÇILMIR

Noyabrın 2-də BMT-də ilk dəfə olaraq Beynəlxalq cəzasızlığa və jurnalistlərə qarşı cinayətlərə son qoyulması günü qeyd olunmuşdur

BMT-nin Jurnalistlərin Mühafizəsi Komitəsinin məlumatına əsasən, 2004-2013-cü illərdə azı 370 jurnalist qətlə yetirilib. Onların ölümü bu və ya digər mənada peşə fəaliyyətləri ilə bağlı olub. Bu qətlərdən 333-ün üstü hələ də açılmayıb.

Jurnalistlərin Mühafizəsi Komitəsi, xüsusən, Ukraynada çalışan jurnalistlərin taleyinə də diqqət yetirib: “İlin əvvəlindən, ölkədə böhran başlayandan 7 jurnalist və KİV nümayəndəsi ölüb”, deyərək Komitənin əməkdaşı Müzəffər Süleymanov bildirib.

Qeyd edək ki, Beynəlxalq cəzasızlığa və jurnalistlərə qarşı cinayətlərə son qoyulması gününün hər il noyabrın 2-də qeyd olunması ötən il BMT Baş Assambleyası tərəfindən qərara alınıb. Bu tarix keçən il Malidə iki fransalı jurnalistin öldürüldüyü günə

təsədüf edir.

ƏRDOĞAN HAQQINDA FİLM ÇƏKİLƏCƏK

Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın həyatını əks etdirən film çəkiləcək

Lent.az-ın məlumatına görə, “KOD Adı K.O.Z” adlı film 2015-ci il fevralın 13-də kinoteatrlarda olacaq. Filmdə Türkiyə prezidenti Ərdoğanın obrazını aktyor Orxan Kılıç canlandıracaq. O, daha əvvəl “Digər Yarım” serialındakı ata rolu ilə tanınıb.

Ərdoğanın obrazını yaradacaq aktyor artıq indidən hazırlıqlara başlayıb. O, film üçün bir neçə kiloqram arıqlamaladır və bu məqsədlə pəhrizə və idmana başlayıb. Hazırda 83 kiloqram çəkisi olan aktyor 78 kiloqram çəkili prezidenti oynamaq üçün 5 kilo arıqlamaladır.

TÜRKİYƏDƏ “AZERBAJCANIN SESİ” JURNALI NƏŞRƏ BAŞLADI

Türkiyə-Azərbaycan Dərnəkləri Federasiyası (TADEF) yeni “Azerbaycanın sesi” jurnalının nəşrinə başlayıb

TADEF sədri, Azərbaycan Heydər Əliyev Kültür Evinin rəhbəri Bilal Dündarın redaktorluğu ilə işıq üzü görən dərginin məqsədi Azərbaycan həqiqətlərini Türkiyə ictimaiyyətinə çatdırmaq, milli mədəniyyətimizi, tariximizi qardaş ölkədə tanıtmək, eləcə də Türkiyədə yaşayan soydaşlarımız arasında milli birlik və həmrəyliyin möhkəmləndirilməsinə, həmçinin, iki qardaş xalq arasında iqtisadi, mədəni, sosial əlaqələrin daha da inkişafına nail olmaqdır.

“Azerbaycanın sesi” jurnalı Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin dəstəyi ilə ayda bir dəfə işıq üzü görəcək.

BOLQARISTANDA TÜRKLƏRİ TƏHQİR ETDİLƏR

Bolqarıstanda keçirilən parlament seçkilərində türklərin yaratdığı Haqq və Azadlıq Hərəkatının 2 üzvünün Küstendil bölgəsində qalib gəlməsi etirazlara səbəb olub

Türkiyə mətbuatının verdiyi məlumata görə, qatı millətçilərin təşkil etdiyi aksiyada Türkiyə və türklər təhqir olunub.

“Levski” futbol klubu tərəfdarları və Küstendildən gələn yüzlərlə etirazçı Haqq Azadlıq Hərəkatının ofisi qarşısına toplaşaraq türklərə qarşı irqçi şüarlar səsləndiriblər.

Qeyd edək ki, son illər ərzində Bolqarıstanda hökumətin tərkibi 4 dəfə dəyişib. Həmçinin parlament də dəfələrlə buraxılaraq, yenidən təşkil edilib.